

Fakulteta za zdravstvo **Angele Boškin**
Angela Boškin Faculty of Health Care

Diplomsko delo
visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje
ZDRAVSTVENA NEGA

**SOCIALNI IN KULTURNI KAPITAL
ŠTUDENTOV ZDRAVSTVENE NEGE –
KVANTITATIVNA RAZISKAVA**

**SOCIAL AND CULTURAL CAPITAL OF
NURSING CARE STUDENTS: A
QUANTITATIVE STUDY**

Mentorica:
doc. dr. Sedina Kalender Smajlović

Kandidatka:
Jelena Radujevčanović

Jesenice, julij, 2023

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici, doc. dr. Sadini Kalender Smajlović, za potrditev mentorstva, sodelovanje, strokovno vodenje ter usmeritev pri pripravi diplomskega dela.

Zahvala gre tudi recenzentki, doc. dr. Katji Pesjak, za strokovni pregled diplomskega dela in usmeritve.

Zahvaljujem se tudi Manji Plohl, uni. dipl. slov. jez., za lektoriranje diplomskega dela.

POVZETEK

Teoretična izhodišča: Socialni in kulturni kapital sta pomembna dejavnika pri izobraževanju študentov zdravstvene nege, saj vplivata na njihovo vključevanje v skupnosti, razumevanje kulture in izgradnjo medosebnih odnosov, kar je ključno za njihov prihodnji profesionalni razvoj.

Cilj: Cilj diplomskega dela je predstaviti socialni in kulturni kapital študentov zdravstvene nege, pri tem pa izpostaviti pomembnost poznavanja in razvijanja omenjenih področij pri izvajalcih zdravstvene nege.

Metoda: Teoretični del temelji na podlagi pregleda literature s pomočjo ključnih besednih zvez v slovenskem jeziku: »zdravstvena nega«, »študenti zdravstvene nege«, »socialni kapital«, »kulturni kapital« ter v angleškem jeziku: »nursing«, »nursing students«, »social capital«, »cultural capital«. Empirični del temelji na deskriptivni metodi kvantitativnega raziskovanja. Za zbiranje podatkov smo uporabili vprašalnik. Ciljno populacijo predstavljajo študenti zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin.

Rezultati: Ugotovljena je bila statistično pomembna, šibka povezanost med starostjo in prisotnostjo socialnega kapitala pri naslednji trditvi: »Kako pogosto razpravljate s sošolci/sodelavci o aktualnih in splošnih vprašanjih, ki niso povezana s stroko? ($r = 0,189$, $p = 0,033$)«. Pri trditvi »Kako pogosto s sošolci/sodelavci razpravljate o vprašanjih strokovne narave?« je bila ugotovljena statistično značilna razlika med letniki študija ($p = 0,006$). Kulturni kapital ima statistično značilno povezavo z izražanjem kulturne občutljivosti ($p < 0,05$). Korelacija med obiski simfoničnih koncertov in starostjo anketirancev je pozitivna in šibka ($r = 0,157$, $p = 0,021$), zato lahko sklepamo, da se s starostjo povečuje verjetnost obiskov simfoničnih koncertov.

Razprava: Ugotovljene statistično značilne povezave med socialnim in kulturnim kapitalom ter relevantnimi izidi kažejo na potrebo po razvoju ustreznih ukrepov za spodbujanje teh kapitalov pri študentih zdravstvene nege, vključno z izobraževalnimi programi, ki krepijo medkulturno komunikacijo, razvoj medosebnih veščin ter zagotavljanje praktičnih izkušenj in mentorstva v kliničnih okoljih.

Ključne besede: socialni kapital, kulturni kapital, študenti zdravstvene nege, izobraževanje, vključevanje, kulturna občutljivost

SUMMARY

Theoretical Background: Social and cultural capital are important factors in the education of nursing students as they influence their community involvement, understanding of culture, and interpersonal relationship building, which are crucial for their future professional development.

Goals: The thesis aims to present the social and cultural capital of nursing students, emphasizing the importance of knowledge and development in these areas for healthcare practitioners.

Methods: The theoretical part is based on a literature review using the following key terms: “healthcare”, “nursing students”, “social capital”, and “cultural capital”. The empirical part is based on a descriptive quantitative research method. A questionnaire was used to collect data and the target population consists of nursing students at the Angela Boškin Faculty of Health Care.

Results: A statistically significant weak correlation was found between age and the presence of social capital in the following statement: "How often do you discuss current and general issues unrelated to the profession with your classmates/colleagues?" ($r = 0.189$, $p = 0.033$). A statistically significant difference was found between years of study in the statement "How often do you discuss professional issues with your classmates/colleagues?" ($p = 0.006$). Cultural capital has a statistically significant correlation with the expression of cultural sensitivity ($p < 0.05$). The correlation between attending symphony concerts and the age of the respondents is positive and weak ($r = 0.157$, $p = 0.021$), indicating an increasing likelihood of attending symphony concerts with age.

Discussion: The statistically significant correlations between social and cultural capital and relevant outcomes indicate the need for the development of appropriate measures to promote these types of capital among nursing students, including educational programs that strengthen intercultural communication, interpersonal skills, and provide practical experiences and mentorship in clinical settings.

Key words: social capital, cultural capital, nursing students, education, inclusion, cultural sensitivity

KAZALO

1	UVOD.....	1
2	TEORETIČNI DEL	2
2.1	SOCIALNI KAPITAL	2
2.2	KULTURNI KAPITAL	4
2.3	ZDRAVSTVENA NEGA V POVEZAVI S SOCIALNIM IN KULTURNIM KAPITALOM	5
3	EMPIRIČNI DEL	7
3.1	NAMEN IN CILJI RAZISKOVANJA	7
3.2	RAZISKOVALNA VPRAŠANJA.....	7
3.3	RAZISKOVALNA METODOLOGIJA.....	7
3.3.1	Metode in tehnike zbiranja podatkov	7
3.3.2	Opis merskega instrumenta.....	8
3.3.3	Opis vzorca	9
3.3.4	Opis poteka raziskave in obdelave podatkov.....	10
3.4	REZULTATI	11
3.5	RAZPRAVA.....	26
3.5.1	Omejitve raziskave	33
3.5.2	Doprinos za stroko in nadaljnje raziskovalno delo.....	33
4	ZAKLJUČEK.....	35
5	LITERATURA	36
6	PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Zanesljivost vprašalnika	9
Tabela 2: Demografski podatki anketirancev	9
Tabela 3: Zaupanje posameznikom	11
Tabela 4: Zaupanje ustanovam in sistemom	12
Tabela 5: Prisotnost socialnega kapitala	12
Tabela 6: Stiki in poznanstva anketirancev	13
Tabela 7: Sodelovanje v nevladni organizaciji	14
Tabela 8: Sodelovanje v politični stranki	14
Tabela 9: Delovanje (brezplačno) v kaki dejavnosti na lokalnem nivoju.....	14
Tabela 10: Sodelovanje v redakciji, medijih, kulturnih ustanovah za plačilo	15
Tabela 11: Samoocena znanja.....	15
Tabela 12: Prebrane knjige v zadnjem letu dni.....	16
Tabela 13: Knjige na področju beletristike v domači knjižnici	16
Tabela 14: Knjige na področju strokovne literature v domači knjižnici.....	17
Tabela 15: Prisotnost kulturnega kapitala.....	17
Tabela 16: Zvrst glasbe, ki jo anketirani najraje poslušajo.....	18
Tabela 17: Vrednote anketirancev	19
Tabela 18: Razlike v socialnem kapitalu glede na spol anektiranih	19
Tabela 19: Korelacija med socialnim kapitalom in starostjo anketirancih	20
Tabela 20: Prisotnost socialnega kapitala glede na način študija anketiranih	21
Tabela 21: Prisotnost socialnega kapitala glede na letnik študija anketiranih.....	22
Tabela 22: Prisotnost kulturnega kapitala glede na spol anketiranih.....	23
Tabela 23: Korelacija med kulturnim kapitalom in starostjo anketirancih.....	24
Tabela 24: Prisotnost kulturnega kapitala glede na način študija anketiranih	24
Tabela 25: Prisotnost kulturnega kapitala glede na letnik študija anketiranih	25

SEZNAM KRAJŠAV

SPSS

Statistical Package for Social Sciences

1 UVOD

Bourdieujev koncept kulturnega kapitala je močno teoretično orodje za analizo povezanosti med izobrazbenim ozadjem družine ter uspehom in dosežki posameznega študenta v visokošolskem izobraževanju. Teorija kulturnega kapitala nam omogoča razumevanje kulture kot nečesa, kar daje prednosti njenim nosilcem in se lahko prenaša s staršev na otroke (Beel, et al., 2017). Bourdieujeva teorija kulturnega kapitala je bila deležna veliko znanstvene pozornosti v različnih nacionalnih kontekstih, predvsem glede njenih posledic za vpliv družinskega ozadja na visokošolsko izobrazbo (Alhawsawi, 2013; Gale & Parker, 2017). Okvir kulturnega kapitala omogoča znanstvenikom obravnavanje kulture kot nečesa, kar se lahko prenaša iz ene generacije v drugo, s čimer se zagotovi lažji dostop prejemnikov do nagrad (Lareau & Weininger, 2013). Kulturni kapital se razlikuje od ekonomskega kapitala v tem, da zajema nematerialne kulturne konvencije, protokole in poglede, ki jih starši prenašajo na svoje potomce s socializacijo (Tzanakis, 2013). Izobraževalni sistem predpostavlja, da uspešni študenti posedujejo kulturni kapital. Pojem kulturnega kapitala obogati vsak poskus, da bi cenili pomen družbenega razreda, saj njegovo posedovanje kaže na pripadnost določenemu razredu, kar je dokazano s specifičnim vedenjem in lahko vpliva na uspeh ali neuspeh v izobraževalnem sistemu (Sullivan, 2017). Tako kulturni kapital ne le presega razredne meje, ampak tudi vpliva na rezultate v izobraževalnem procesu.

Socialni kapital je pojem, ki se v družboslovju vse bolj uveljavlja s razvojem družbe in naraščanjem socialnih odnosov. Nanaša se na sredstva, pridobljena skozi socialne vezi, vključno z informacijami, znanjem, veščinami ali čustveno podporo. Kot druge vrste kapitala je tudi socialni kapital produktiven in omogoča dosego ciljev, ki brez njega ne bi bili dosegljivi (na primer pridobitev zaposlitve prek poznanstva, ki predstavlja obliko socialnega kapitala). Socialni kapital ni v celoti nadomestljiv, lahko pa je določen v povezavi z določenimi dejavnostmi (Gale & Parker, 2017). Ker sta socialni in kulturni kapital izjemno pomembna tako v poklicnem kot osebnem življenju, ju bomo podrobneje raziskali v diplomskem delu. Predstavili bomo glavne značilnosti socialnega in kulturnega kapitala ter ugotavljali prisotnost posameznega kapitala med študenti zdravstvene nege na primeru izbranega visokošolskega zavoda..

2 TEORETIČNI DEL

Socialni in kulturni kapital sta dve vrsti kapitala, ki ju je identificiral Pierre Bourdieu. Socialni kapital se nanaša na vire, ki jih pridobimo, ko smo del mreže družbenih odnosov. Kulturni kapital se nanaša na družbena sredstva, ki spodbujajo družbeno mobilnost, ki presega ekonomske možnosti. To je ključna razlika med socialnim in kulturnim kapitalom (Beel, et al., 2017).

2.1 SOCIALNI KAPITAL

Socialni kapital je koncept, ki se v sodobnem družboslovju ukvarja s pomenom družbenih omrežij kot viri ali sredstvi za doseg individualnih in družbenih ciljev. Večina teoretikov se strinja, da socialni kapital obsega omrežja (osebne povezave in medsebojne interakcije), norme (zlasti recipročnost in poštenost) ter zaupanje, ki omogočajo boljše sodelovanje in učinkovitejše doseganje ciljev akterjev, kot so posamezniki, skupine in institucije (Wallace, et al., 2016). V svojem delu Skeggs (2014) poudarja, da socialni kapital predstavlja vir, ki ga lahko najdemo tako znotraj družine (v obliki odnosov med starši in otroki) kot tudi zunaj družine (v skupnosti, prenosu informacij in deljenju skupnih vrednot). To nas pripelje do pomembnega vprašanja, in sicer dostopnosti do socialnega kapitala ter pomembnosti krepite individualne avtonomije in solidarnosti kot ključnih elementov. Putnam (1993, cited in v Kenton, 2022, p. 28) podaja naslednjo definicijo socialnega kapitala: "Socialni kapital se nanaša na obliko družbenih organizacij, kot so zaupanje, norme in omrežja, ki lahko izboljšajo učinkovitost družbe z olajševanjem koordiniranega delovanja ..." (Bourdieu, 1986, cited in v Tait, et al., 2013, str. 12). Bourdieu verjame, da je socialni kapital moč, zanima pa ga, na kakšen način se ta kapital kopiči in reproducira ter kako vpliva na družbene neenakosti. Obseg takšnega kapitala je odvisen od velikosti omrežij, ki jih posameznik učinkovito mobilizira, in od velikosti kapitala (ekonomskega, kulturnega in simbolnega), ki ga imajo ljudje, s katerimi je povezan. To vodi do zaključka, da je socialni kapital odvisen od vzajemnega priznavanja posameznikov kot članov skupine (Wallace, et al., 2016). Rose (2016) navaja, da obstajata dva mehanizma, ki oblikujeta socialni kapital. V mrežnem pristopu deluje socialni kapital kot vir posameznika, ki se vključuje v določene odnose in s tem

aktivira socialni kapital. Vrednost socialnega kapitala je odvisna od števila posameznikov v mreži, ki so pripravljeni pomagati drugim, narave virov, ki jih ti posamezniki lahko zagotovijo, ter tesnosti povezav med posamezniki. Wallace, et al. (2016) opredeljujejo socialni kapital kot prednosti ali koristi, ki jih posameznik pridobi zaradi povezanosti z drugimi člani skupine. Drugi vidik poudarja kolektivni socialni kapital, ki temelji na skupnosti (npr. nadzor mlajših s strani starejših članov skupnosti), kar je v nekaterih družbah del normativne strukture skupnosti.

Večina raziskovalcev, ki se ukvarjajo s socialnim kapitalom, se strinja, da obstajajo tri osnovne tradicije, ki se med seboj razlikujejo. Prva tradicija temelji na delu Bourdieuja (1986, cited in Miles & Ebery, 2017, p. 43), kjer je socialni kapital definiran kot skupni dejanski in potencialni viri, povezani s članstvom v skupini, ki omogočajo podporo kolektivno posedovanega kapitala. Druga tradicija se opira na Colemanov pristop, kjer je socialni kapital definiran glede na njegovo funkcijo, kar pomeni, da ni ena sama entiteta, temveč niz različnih entitet, ki vplivajo na delovanje posameznikov ali korporativnih akterjev znotraj struktur. Putnam je priznan kot oče tretje tradicije, ki v svoji analizi vloge civilne tradicije in aktivnega državljanstva vpeljuje socio-centrični pogled na socialni kapital (Chetty, et al., 2022). Kenton (2022) meni, da socialni kapital postavlja pomembna vprašanja glede definiranja odvisnih spremenljivk, ki vplivajo na dosežke posameznikov. Poudarja, da je pomembno oceniti, v kolikšni meri je socialni kapital lahko napovedovalec kompetenc ter kakšno vlogo ima na področju socioafektivnih in normativnih vidikov.

Bourdieu (1985, cited in Miles & Ebery, 2017, p. 48) navaja, da je obseg posameznikovega socialnega kapitala odvisen od velikosti omrežja poznanstev, ki jih lahko učinkovito mobilizira, ter od velikosti kapitala (ekonomskega, kulturnega ali simbolnega), ki ga ima vsaka oseba v svojem omrežju. Posameznikove socialne vezi mu dajejo prednost pred drugimi posamezniki. Tipičen predstavnik te paradigme je Burtova teorija strukturnih vrzeli. Po tej teoriji je za posameznika najugodnejše vzdrževati vezi s (običajno heterogenimi) skupinami, ki pa med seboj niso povezane z drugimi vezmi (Wallace, et al., 2016).

2.2 KULTURNI KAPITAL

Kulturni kapital je priznan koncept, ki ga je uvedel Pierre Bourdieu. Koncept kapitala omogoča raziskovalcem razumevanje in vrednotenje kulture kot vira, ki zagotavlja dostop do redkih nagrad. Kulturni kapital je subjekt monopolizacije in se lahko prenaša iz generacije v generacijo (Bodovski, et al., 2017).

Razvile so se različne teorije, ki poudarjajo, da je kulturni kapital ključen dejavnik, ki vpliva na družbeni položaj posameznika, saj je od količine kulturnega kapitala odvisno, kam v družbi se bo posameznik uvrstil. Posamezniki z več kulturnega kapitala naj bi bili v osnovi v prednosti in imeli več možnosti, da ohranijo visok družbeni status. Nasprotno pa teorije trdijo, da lahko vsak posameznik s sposobnostmi in trudom doseže želen družbeni položaj, ne glede na izvor (Brown, et al., 2016).

Izraz "kapital" je običajno povezan z jasno opredeljeno ekonomsko kategorijo, ki se nanaša na denarno izmenjavo in dobiček. Moore pa trdi, da je Bourdieujev koncept kulturnega kapitala poskus razširitve kategorije kapitala na več kot le ekonomijo. Bourdieu vključuje tudi socialni kapital in splošno govori o simbolnem kapitalu, zlasti o jezikovnem kapitalu. Vsem tem kapitalom je skupno, da so razumljeni kot rezultat vlaganja, ki prinaša donos (Chang, et al., 2019). Podobno kot pri drugih oblikah kapitala je tudi pri kulturnem kapitalu Bourdieuja zanimal prenos in kopičenje na načine, ki ohranjajo družbene neenakosti. Koncept razume kot nasprotje prevladujoče teorije modrosti, ki šolski uspeh pripisuje prirojenim sposobnostim, kot sta inteligenca in nadarjenost (Bodovski, et al., 2017). Bourdieu je prepoznal tri različice kulturnega kapitala (Chang, et al., 2019). Prvič, utelešeni kulturni kapital se začne v zgodnjem otroštvu in predstavlja združeno miselno in telesno stanje, ki ga otrok pridobi skozi vzgojni proces in vključuje časovne naložbe staršev ter drugih družinskih članov, ki prepoznajo kulturno raznolikost otroka. Drugič, institucionalizirani kulturni kapital obstaja v obliki izobrazbe in izobraževalnih dosežkov. Tretjič, kulturni kapital obstaja tudi v obliki konkretnih kulturnih dobrin, kot so knjige, ročni izdelki, slovarji in slike. Po Bourdieuju kulturnih kompetenc ni mogoče pridobiti čez noč. Zato kulturni kapital predstavlja znanje, veščine in izobrazbo, ki jih posameznik pridobiva skozi vse življenje.

Prenos kulturnega kapitala je pomemben del kulturnega kapitala, ki ga otrok pridobi od staršev, vključno z normami, vrednotami, veščinami, naglasom itd. (Chiu, et al., 2015).

Thornton (1993, cited in Miles & Ebery, 2017, p. 41) govori o kulturnem kapitalu oz. znanju, ki ga posameznik pridobi skozi vzgojo in izobrazbo, pri čemer pa socialni status vpliva na pogoje za pridobivanje tega znanja. Kulturni "okus" posameznika pogosto odraža "okus" pripadajočega družbenega razreda. Kulturni kapital je temelj tega sistema razlik. Bourdieu razlikuje kulturni kapital od ekonomskega kapitala. Čeprav visoki dohodki pogosto korelirajo z visoko stopnjo kulturnega kapitala, to ni vedno tako. Posamezniki lahko posedujejo veliko kulturnega in malo ekonomskega kapitala (npr. umetniki in akademiki), pa tudi obratno, ko nekdo ima veliko ekonomskega in malo kulturnega kapitala (npr. profesionalni športniki) (Brown, et al., 2016).

2.3 ZDRAVSTVENA NEGA V POVEZAVI S SOCIALNIM IN KULTURNIM KAPITALOM

Xu in sodelavci (2020) so razširili koncept socialnega kapitala, da bi zajeli sodobne spremembe, npr. raznolikost v demografski strukturi zaposlenih v zdravstveni negi ali prevzemanje večje avtonomije pri izvajanju zdravstvenih storitev s strani strokovnjakov v zdravstveni negi. Medtem je več drugih raziskovalcev zdravstvene nege prispevalo k razvoju teorij socialnega kapitala v poklicu medicinske sestre. Na primer, DiCicco-Bloom, et al. (2013) so izdelali »model socialnega kapitala«, da bi olajšali razumevanje kompleksnih odnosov v delovanju delovnega okolja primarne oskrbe. Laschinger in sodelavci (2014) so predlagali »Okvir socialnega kapitala«, s ciljem ponazoriti pomen razvoja timskih odnosnih mrež pri učinkovitem upravljanju zdravstvene nege. Middleton in sodelavci (2017) so predstavili »Konceptualni model organizacijskega intelektualnega kapitala«; ta konceptualni model dodatno utrjuje vitalni položaj socialnega kapitala v vodenju zdravstvene nege. Razvoj teh teorij in konceptualnih modelov socialnega kapitala na področju zdravstvene nege je večinoma temeljil bodisi na virih, izposojenih iz zunanjih disciplin, bodisi na omejenih vpogledih v zdravstveno nego. Raziskave (Hofmeyer, 2013; Chiu, et al., 2015; Gilbert, et al., 2017; Norikoshi, et al., 2018; Xu, et al., 2020) podpirajo vpliv socialnega kapitala na delovnem mestu medicinskih sester na

duševno in fizično dobro počutje medicinskih sester, kakovost in učinkovitost vodenja pacientov ter celotne zdravstvene organizacije. Vendar do zdaj ni bil razvit noben teoretični model, ki bi temeljil na integrativnih dokazih raziskav zdravstvene nege in obravnaval socialni kapital na delovnem mestu.

Kulturni kapital ni statičen koncept, sčasoma se lahko spremeni, ko ljudje pridobijo ali izgubijo dostop do virov. Na primer, nekdo iz nižjega družbenega razreda, ki mu uspe pridobiti visokošolsko diplomo, si je povečal kulturni kapital. Podobno je lahko nekdo iz višjega družbenega razreda, ki opusti šolanje, izgubil nekaj svojega kulturnega kapitala. In pomen kulturnega kapitala ni nujno statičen. Družbena sredstva, ki jih družba ceni, se lahko sčasoma spremenijo (Jakobsen, et al., 2020). Čeprav kulturnega kapitala ni mogoče objektivno kvantificirati ali izmeriti, je jasno, da ima lahko velik vpliv na posameznikove življenjske možnosti za uspeh. Eden od načinov za merjenje posameznikovega kulturnega kapitala je ocena vrednosti, ki jo družba pripisuje njihovim nefinančnim sredstvom. Tisti z več kulturnega kapitala imajo večjo verjetnost, da bodo uspešni v šoli in dobili dobro službo (Xu, 2020). Navsezadnje lahko kulturni kapital razumemo kot obliko družbene moči, ki ljudem pomaga pri vzponu po družbeni lestvici in doseganju uspeha. V bistvu lahko človek uspe v družbi na podlagi svojega znanja, veščin in izkušenj. Ne glede na to, ali je materialen ali nematerialen, ima ta oblika kapitala pomembno vlogo pri družbeni mobilnosti. Kulturni kapital lahko vpliva tudi na našo interakcijo z drugimi v družbenih okoljih, na primer na delovnem mestu ali na družabnih srečanjih (Jakobsen, et al., 2020).

Kulturni kapital je ključnega pomena, da študentom pokaže, kakšne življenjske priložnosti si lahko prizadevajo. Omogoča jim tudi, da se prilagodijo različnim okoljem in razširijo svoje želje, razvijejo svoje veščine socialne ozaveščenosti in se počutijo nagrajene za trud, ki so ga vložili v izobraževanje. Prav tako popolnoma dopolnjuje kurikulum in učencem omogoča, da povežejo svoje šolsko delo in svoje življenje naprej. Kulturni kapital daje študentom moč. Pomaga jim doseči cilje, postati uspešni in se dvigniti po družbeni lestvici, ne da bi nujno imeli bogastvo ali finančni kapital. Kulturni kapital ima sredstva, ki dajejo študentom željo, da si prizadevajo in dosežejo socialno mobilnost, ne glede na njihovo izhodišče (Chang, et al., 2019).

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 NAMEN IN CILJI RAZISKOVANJA

Namen diplomskega dela je bil predstaviti socialni in kulturni kapital študentov zdravstvene nege, pri tem pa izpostaviti pomembnost poznavanja in razvijanja omenjenih področij pri izvajalcih zdravstvene nege.

Cilja diplomskega dela sta:

- ugotoviti razlike socialnega kapitala študentov zdravstvene nege glede na demografske podatke,
- ugotoviti razlike kulturnega kapitala študentov zdravstvene nege glede na demografske podatke.

3.2 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

Za namen raziskovanja smo oblikovali naslednji raziskovalni vprašanja:

1. Kako se socialni kapital študentov zdravstvene nege razlikuje glede na demografske podatke zaposlenih (spol, starost, letnik študija, način študija)?
2. Kako se kulturni kapital študentov zdravstvene nege razlikuje glede na demografske podatke zaposlenih (spol, starost, letnik študija, način študija)?

3.3 RAZISKOVALNA METODOLOGIJA

Teoretični del diplomskega dela je temeljil na pregledu domače in tuje strokovne in znanstvene literature, ki ni starejša od desetih let. Raziskava je temeljila na kvantitativni metodi empiričnega raziskovanja.

3.3.1 Metode in tehnike zbiranja podatkov

Za izvedbo naše raziskave smo uporabili deskriptivno metodo dela, ki je vključevala pregled strokovne in znanstvene literature. Pregled literature je potekal v obdobju od februarja 2023 do aprila 2023. Za teoretični del raziskave smo se opirali na literature, ki

je bila dostopna v knjižnici Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Poleg tega smo uporabili tudi podatkovne baze, kot so Obzornik zdravstvene nege, WILEY, CINAHL, COBISS, Google učenjak in PubMed. Pri iskanju literature v slovenskem jeziku smo uporabili ključne iskalne besedne zveze, kot so "zdravstvena nega", "študenti zdravstvene nege", "socialni kapital" in "kulturni kapital". V angleškem jeziku pa smo uporabili ključne besede, kot so "nursing", "nursing students", "social capital" in "cultural capital". V podatkovnih bazah WILEY in CINAHL smo uporabili Boolov operator AND (slo. IN), s katerim smo povezali ključne besede. V ostalih podatkovnih bazah smo ključne besede preprosto nizali brez uporabe Boolovega operaterja. Pri izboru literature za teoretični del smo upoštevali, da je bila uporabljena literatura zadnjih 10 let. Poleg tega smo uporabili tudi omejitvene kriterije iskanja, kot so celotno besedilo člankov, recenzirane revije, obdobje od 2013 do 2023 ter angleški in slovenski jezik.

Empirični del raziskave temelji na deskriptivni metodi kvantitativnega raziskovanja, pri čemer smo za zbiranje podatkov uporabili vprašalnik. Ciljno populacijo predstavljajo študenti zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin. Podatke smo zbirali s tehniko anketiranja. Vprašalnik je bil sestavljen preko spletne strani www.1ka.si ter v elektronski obliki, preko e-pošte, razdeljen v omenjeno skupino.

3.3.2 Opis merskega instrumenta

Vprašalnik smo oblikovali izključno za namen in cilje diplomskega dela. Sestavljen je po pregledu literature (Xu & Stark, 2021) in vsebuje tri sklope. V prvem sklopu so zajeti demografski podatki, ki so postavljeni v obliki zaprtih vprašanj in vprašanj odprtega tipa. V drugem sklopu so nanizane trditve, s katerimi smo ugotavljali socialni kapital anketirancev. V tem sklopu smo uporabili več različnih Likertovih lestvic. Lestvica, s katero merimo prisotnost socialnega kapitala pri študentih imata razpon odgovorov od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni nikoli, 5 pomeni redno. Z drugo lestvico, ki ima razpon odgovorov od 1 do 10 merimo zaupanje študentov, pri čemer 1 pomeni ne zaupam, 10 pomeni zaupam. V tretjem sklopu smo ugotavljali kulturni kapital anketirancev. Tudi v tem sklopu bomo uporabili več različnih Likertovih lestvic. Lestvica, s katero merimo prisotnost kulturnega kapitala pri študentih imata razpon odgovorov od 1 do 5, pri čemer

1 pomeni nikoli, 5 pomeni redno. Z Likertovo lestvico, ki ima razpon od 1 do 5 opredeljujemo znanje študentov, pri čemer 1 pomeni zelo slabo razvito znanje, 5 pomeni zelo dobro razvito znanje. Pri kulturnem kapitalu z lestvico od 1 do 10 merimo vrednote študentov, pri čemer 1 pomeni zelo malo, 10 pomeni zelo veliko.

Preverili smo zanesljivost vprašalnika z izračunom Cronbachovega koeficienta alfa v programu SPSS 22.0. Za oceno zanesljivosti vprašalnika uporabljamo naslednje kriterije: slaba zanesljivost, če je vrednost koeficienta nižja od 0,60, zmerna zanesljivost, če je vrednost med 0,60 in 0,80, ter zelo dobra zanesljivost, če je vrednost koeficienta 0,80 ali več (Sullivan, 2011). Tabela 1 prikazuje zelo dobro zanesljivost vprašalnika.

Tabela 1: Zanesljivost vprašalnika

Dimenzija	Cronbach alfa
Zaupanje posameznikom	0,841
Zaupanje ustanovam	0,823
Prisotnost socialnega kapitala	0,857
Samoocena znanja	0,822
Prisotnost kulturnega kapitala	0,841

3.3.3 Opis vzorca

Za raziskavo smo uporabili nenaključni, namenski vzorec, pri čemer so bili naša ciljna populacija študenti študijskega programa Zdravstvena nega na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin, ki jih je v študijskem letu 2022/2023 vpisanih 308. Vprašani so se med seboj razlikovali po spolu, starosti, letniku študija in načinu študija. Odposlali smo 308 vprašalnikov, realizacija vzorca je bila 38,5 % (n = 110).

Tabela 2: Demografski podatki anketirancev

Vzorec	n	%
Spol		
Moški	51	46,4 %
Ženski	59	53,6 %
Letnik		
1. letnik	35	31,8 %
2. letnik	40	36,4%
3. letnik	35	31,8 %
Način študija		
Redni študij	70	63,6 %
Izredni študij	40	36,4 %

Vzorec	n	%
Izobrazba matere		
Osnovna šola ali manj	5	4,5 %
Končana dvoletna ali triletna srednja šola	10	9,1 %
Končana srednja šola	30	27,3 %
Končana višja šola	25	22,7 %
Končana visoka šola	25	22,7 %
Končan magisterij ali doktorat	5	4,5 %
Izobrazba očeta		
Osnovna šola ali manj	8	7,3 %
Končana dvoletna ali triletna srednja šola	15	13,6 %
Končana srednja šola	30	27,3 %
Končana višja šola	20	18,2 %
Končana visoka šola	20	18,2 %
Končan magisterij ali doktorat	7	6,4 %
	PV	SO
Starost	28,6	9,21
Povprečna ocena	7,9	1,21

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon

Tabela 2 prikazuje demografske podatke anketirancev. V raziskavi je sodelovalo 46,4 % moških in 53,6 % žensk. Glede na letnik je bilo 31,8 % anketirancev v 1. letniku, 36,4 % v 2. letniku in še 31,8 % v 3. letniku. Podatki o izobrazbi matere kažejo, da je 4,5 % anketirancev imelo mame z osnovno šolo ali manj, 9,1% z dvoletno ali triletno srednjo šolo, 27,3 % z srednjo šolo, 22,7 % z višjo šolo, enako število pa jih je imelo tudi visoko šolo. Le 4,5 % anketirancev je imelo mame z magisterijem ali doktoratom. Glede izobrazbe očeta, je 7,3 % anketirancev imelo očete z osnovno šolo ali manj, 13,6 % z dvoletno ali triletno srednjo šolo, 27,3 % z srednjo šolo, 18,2 % z višjo šolo, enako število pa jih je imelo tudi visoko šolo. 6,4 % anketirancev je imelo očete z magisterijem ali doktoratom. Povprečna starost anketirancev je bila 28,6 let, medtem ko je bila povprečna študijska ocena 7,9.

3.3.4 Opis poteka raziskave in obdelave podatkov

Raziskava je bila izvedena po odobritvi dispozicije na Komisiji za diplomska in podiplomska zaključna dela in Komisiji za znanstveno raziskovalno in razvojno dejavnost Senata Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Anketiranim je bila zagotovljena

anonimnost, seznanili smo jih z namenom, cilji in vsebino raziskave, za sodelovanje so podali soglasje. Pri izvedbi raziskave smo upoštevali etične smernice v raziskovalnem delu (Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, 2018). Podatke, ki smo jih pridobili, smo obdelali z uporabo računalniškega programa SPSS, verzija 22.0. Za statistično analizo smo uporabili opisno statistiko, kjer smo za spremenljivke izračunali frekvence, odstotke, najmanjšo (Min) in največjo vrednost (Max), ter povprečno vrednost (PV). S pomočjo pridobljenih odgovorov pri opisni statistiki smo se poskušali osredotočiti na ugotavljanje morebitnih razlik in povezav med spremenljivkami. Pri tem smo uporabili statistične teste (t-test, ANOVA in Pearsonov korelacijski koeficient), kjer smo računali p-vrednost. Rezultate smo kot statistično značilne vrednotili pri vrednostih $p \leq 0,05$. Rezultati Shapiro-Wilkovega testa za predpostavko normalnosti porazdelitve podatkov niso statistično značilno odstopali od normalnosti, na podlagi česar lahko sklepamo, da so podatki normalno porazdeljeni.

3.4 REZULTATI

Tabela 3: Zaupanje posameznikom

Trditve	n	Min	Max	PV	SO
Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo.	110	1	5	2,81	0,87
Če govorimo na splošno, menim, da je treba biti z ljudmi zelo previden	110	1	5	3,42	1,16
Če govorimo o svojih ožjih sodelavcih, ali bi rekli, da svojim ožjim sodelavcem lahko zaupate.	110	1	5	3,53	0,96
Če govorimo na splošno, menim, da je treba biti z ožjimi sodelavci zelo previden.	110	1	5	3,02	1,03
Če govorimo na splošno o svojih sodelavcih, ali bi rekli, da sodelavcem zaupate.	110	1	5	3,22	1,17
Če govorimo na splošno, menim, da je treba biti s sodelavci zelo previden.	110	1	5	3,14	1,17

Legenda: n = število odgovorov, Min = najnižji podan odgovor, Max = najvišji podan odgovor, PV = povprečna vrednost (5 stopenjska Likertova lestvica, 1- popolnoma ne zaupam, 2 – ne zaupam, 3 – niti zaupam, niti ne zaupam, 4 – zaupam, 5 – popolnoma zaupam), SO = standardni odklon

Tabela 3 prikazuje opisno statistiko glede stališč in občutkov anketirancev v zvezi z delom. Anketiranci se v povprečju strinjajo, da večino časa zaupajo večini ljudi (PV = 2,81, SO = 0,87). Prav tako menijo, da je potrebna nekoliko večja previdnost pri zaupanju ljudem na splošno (PV = 3,42, SO = 1,16). Ko gre za ožje sodelavce, anketiranci izražajo nekoliko večje zaupanje (PV = 3,53, SO = 0,96), medtem ko je zaupanje do ožjih

sodelavcev povezano z nekoliko nižjo stopnjo previdnosti (PV = 3,02, SO = 1,03). Glede zaupanja sodelavcem na splošno je povprečna ocena 3,22, pri čemer je potrebna nekotika previdnost (SO = 1,17). Iz opisne statistike je razvidno, da anketiranci izražajo neko mero zaupanja, vendar se hkrati zavedajo potrebe po previdnosti, tako pri zaupanju ljudem na splošno kot tudi med sodelavci.

Tabela 4: Zaupanje ustanovam in sistemom

Trditve	n	Min	Max	PV	SO
Cerkev	110	1	5	2,22	1,14
Vojska	110	1	5	2,83	0,96
Izobraževalni sistem	110	1	5	3,27	0,90
Pravni sistem	110	1	5	2,71	0,97
Tisk – mediji	110	1	5	1,82	0,78
Sindikati	110	1	5	2,31	0,93
Policija	110	1	5	3,13	1,05
Parlament	110	1	5	1,92	0,81
Javne službe	110	1	5	3,01	0,90
Zdravstvena ustanova	110	1	5	3,71	0,84

Legenda: n = število odgovorov, Min = najnižji podan odgovor, Max = najvišji podan odgovor, PV = povprečna vrednost (5 stopenjska Likertova lestvica, 1- popolnoma ne zaupam, 2 – ne zaupam, 3 – niti zaupam, niti ne zaupam, 4 – zaupam, 5 – popolnoma zaupam), SO = standardni odklon

Tabela 4 prikazuje povprečno zaupanje anketirancev v različne ustanove in sisteme. Anketiranci v povprečju izražajo najvišje zaupanje v zdravstveno ustanovo (PV = 3,71; SO = 0,84). Sledi jim izobraževalni sistem, pri čemer anketiranci izražajo povprečno zaupanje s povprečno oceno 3,27 (SO = 0,90). Glede policije anketiranci v povprečju izkazujejo zmerno zaupanje s povprečno oceno 3,13 (SO = 1,05). Podobno zaupanje je izraženo tudi do javnih služb, kjer je povprečna ocena 3,01 (SO = 0,90). Najmanjše zaupanje je izkazano do tiska in medijev, kjer anketiranci izražajo nizko zaupanje s povprečno oceno 1,82 (SO = 0,78). Prav tako je nizko zaupanje izraženo do parlamenta, kjer je povprečna ocena 1,92 (SO = 0,81). Ostale ustanove in sistemi, kot so cerkev, vojska in sindikati, imajo različno raven zaupanja z ocenami med 2,22 in 2,83.

Tabela 5: Prisotnost socialnega kapitala

Trditve	n	Min	Max	PV	SO
Kako pogosto prijateljujete s sošolci/sodelavci?	110	1	5	3,31	0,97
Kako pogosto s sošolci/sodelavci razpravljate o vprašanih strokovne narave?	110	1	5	3,52	0,94
Kako pogosto razpravljate s sošolci/sodelavci o aktualnih in splošnih vprašanih, ki niso povezana s stroko?	110	1	5	3,61	0,95

Trditve	n	Min	Max	PV	SO
Koliko strokovnih informacij pridobite z neposrednimi, neformalnimi stiki s sošolci/sodelavci?	110	1	5	3,44	0,81
Kako pogosto se družite s sošolci/sodelavci?	110	1	5	3,12	0,96
Kako pogosto prijateljujete z bližnjimi sosedi?	110	1	5	2,75	1,22
Kako pogosto prijateljujete s sorodniki?	110	1	5	3,71	0,90

Legenda: n = število odgovorov, Min = najnižji podan odgovor, Max = najvišji podan odgovor, PV = povprečna vrednost (5 stopenjska Likertova lestvica, 1 pomeni nikoli, 2 izjemoma, 3 občasno, 4 pogosto, 5 redno), SO = standardni odklon

Tabela 5 prikazuje prisotnost socialnega kapitala med anketiranci glede na različne vidike medsebojnih odnosov. Anketiranci v povprečju pogosto prijateljujejo s sošolci/sodelavci, saj je povprečna ocena 3,31 (SO = 0,97). Prav tako pogosto razpravljajo o strokovnih vprašanjih s sošolci/sodelavci, pri čemer je povprečna ocena 3,52 (SO = 0,94). Poleg tega anketiranci pogosto razpravljajo tudi o aktualnih in splošnih vprašanjih, ki niso povezana s stroko, kar je ocenjeno s povprečno oceno 3,61 (SO = 0,95). Anketiranci prav tako pogosto pridobivajo strokovne informacije z neposrednimi, neformalnimi stiki s sošolci/sodelavci, saj je povprečna ocena 3,44 (SO = 0,81). Ko gre za druženje s sošolci/sodelavci, anketiranci to počnejo občasno, saj je povprečna ocena 3,12 (SO = 0,96). Vendar pa anketiranci manj pogosto prijateljujejo z bližnjimi sosedi, pri čemer je povprečna ocena 2,75 (SO = 1,22). Nasprotno pa pogosto prijateljujejo s sorodniki, kar je ocenjeno s povprečno oceno 3,71 (SO = 0,90).

Tabela 6: Stiki in poznanstva anketirancev

Vzorec	n	%
Družinsko okolje	30	27,3
Študijsko okolje	25	22,7
Službeno okolje	20	18,2
Prijatelji	15	13,6
Tujina	10	9,1
Drugo	10	9,1

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih

V tabeli 6 so prikazani podatki o stikih in poznanstvih anketirancev glede na različna okolja. Največ anketirancev poroča, da imajo stike in poznanstva v družinskem okolju, saj jih je 30, kar predstavlja 27,3 % anketirancev. Študijsko okolje je prav tako pomembno, saj ima 25 anketirancev (22,7 %) stike in poznanstva v tej kategoriji. V službenem okolju ima 20 anketirancev (18,2 %) stike in poznanstva, medtem ko se 15 anketirancev (13,6 %) druži s prijatelji. V tujini ima stike in poznanstva 10 anketirancev

(9,1 %), medtem ko je 10 anketirancev (9,1 %) navedlo, da ima stike in poznanstva v drugih kategorijah.

Tabela 7: Sodelovanje v nevladni organizaciji

Vzorec	n	%
Da, sem aktiven član	6	5,3
Da, a nisem aktiven član	5	4,4
Sem bil član	1	0,9
Nisem član	98	86,0
Nameravam postati	0	0,0

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih

Tabela 7 kaže, da je 5,3 % anketirancev aktivnih članov nevladne organizacije, 4,4 % je članov, vendar niso aktivni, 0,9 % je bilo članov v preteklosti, 86,0 % pa ni članov nevladne organizacije. Načrtov postati član nevladne organizacije ni izrazil noben anketiranec.

Tabela 8: Sodelovanje v politični stranki

Vzorec	n	%
Da, sem aktiven član	3	2,6
Da, a nisem aktiven član	4	3,5
Sem bil član	2	1,7
Nisem član	101	88,3
Nameravam postati	0	0,0

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih

Tabela 8 kaže, da je 2,6 % anketirancev aktivnih članov politične stranke, 3,4 % je članov, vendar niso aktivni, 1,7 % je bilo članov politične stranke v preteklosti, medtem ko 88,26% anketirancev ni članov politične stranke. Načrtov postati član politične stranke ni izrazil noben anketiranec.

Tabela 9: Delovanje (brezplačno) v kaki dejavnosti na lokalnem nivoju

Vzorec	n	%
Redno	4	3,48
Občasno	6	5,22
Sem že sodeloval	12	10,43
Še nisem sodeloval	87	75,65
Nameravam postati	1	0,87

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih

Tabela 9 kaže, da 3,48 % anketirancev redno sodeluje v kakšni dejavnosti na lokalnem nivoju brezplačno, 5,22% občasno sodeluje, 10,43% je že sodelovalo v preteklosti, medtem ko 75,65% anketirancev še ni sodelovalo v kakšni dejavnosti na lokalnem nivoju brezplačno. 0,87% anketiranca pa namerava postati aktivni udeleženec v takšni dejavnosti na lokalnem nivoju brezplačno.

Tabela 10: Sodelovanje v redakciji, medijih, kulturnih ustanovah za plačilo

Vzorec	n	%
Redno	0	0,0
Občasno	3	2,6
Sem že sodeloval	6	5,2
Še nisem sodeloval	98	85,9
Nameravam postati	3	2,6

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih

Tabela 10 kaže, da noben anketiranec (0,0 %) redno ne sodeluje v redakciji, medijih, kulturnih ustanovah za plačilo. Občasno sodeluje 2,6 % anketirancev, 5,2 % je že sodelovalo v preteklosti, medtem ko 85,9 % anketirancev še ni sodelovalo v takšnih dejavnostih. Namerava postati udeleženec v redakciji, medijih, kulturnih ustanovah za plačilo 2,6 % anketirancev.

Tabela 11: Samoocena znanja

Trditve	n	Min	Max	PV	SO
Splošno znanje in razgledanost (npr. poznavanje glavnih zgodovinskih dejstev, filozofskih idej, spremljanje aktualnih procesov v družbi in kulturi).	110	1	5	3,41	0,96
Specifično teoretsko znanje (ki je potrebno za razumevanje vaše stroke)	110	1	5	3,71	0,72
Specifično znanje (poglobljeno poznavanje določenega področja, ki ga lahko uspešno uporabite v praksi)	110	1	5	3,82	0,93
Metodološko znanje (poznavanje in uporaba kvantitativnih in kvalitativnih metod)	110	1	5	3,25	0,76
Podporno znanje (tuj jezik, komunikacijska spretnost, javni nastop, vodenje skupine)	110	1	5	3,63	0,79
Znanje tujega jezika – angleščine	110	1	5	3,65	1,07
Znanje tujega jezika – nemščine	110	1	5	2,04	1,16
Znanje tujega jezika – hrvaško/srbsko	110	1	5	3,31	1,42
Znanje tujega jezika – drugo _____	110	1	5	2,32	1,23

Legenda: n = število odgovorov, Min = najnižji podan odgovor, Max = najvišji podan odgovor, PV = povprečna vrednost (5 stopenjska Likertova lestvica, pri čemer 1 pomeni zelo slabo razvito znanje, 5 pa zelo dobro razvito znanje), SO = standardni odklon

Tabela 11 prikazuje samooceno znanja anketirancev glede na različne vidike. Anketiranci se v povprečju ocenjujejo s 3,41 (SO = 0,96) glede splošnega znanja in razgledanosti, s 3,71 (SO = 0,72) glede specifičnega teoretskega znanja, ter s 3,82 (SO = 0,93) glede specifičnega znanja, ki ga lahko uspešno uporabijo v praksi. Metodološko znanje, ki vključuje poznavanje in uporabo kvantitativnih in kvalitativnih metod, je v povprečju ocenjeno s 3,25 (SO = 0,76). Podporno znanje, kot so tuji jeziki, komunikacijska spretnost, javni nastop in vodenje skupine, je v povprečju ocenjeno s 3,63 (SO = 0,79). Glede znanja tujih jezikov, anketiranci povprečno ocenjujejo znanje angleščine s 3,65 (SO = 1,07). Znanje nemščine je v povprečju ocenjeno z 2,04 (SO = 1,16), znanje hrvaškega/srbskega jezika s 3,31 (SO = 1,42), in znanje drugih tujih jezikov z 2,32 (SO = 1,23).

Tabela 12: Prebrane knjige v zadnjem letu dni

Vzorec	n	%
0	18	16,3
do 5	33	30,0
do 10	51	46,3
do 20	4	3,6
do 30	2	1,8
več kot 30	2	1,8

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih

Rezultati tabele 12 kažejo, da 16,3 % anketirancev ni prebralo nobene knjige v zadnjem letu dni. 30,0 % anketirancev je prebralo do 5 knjig, 46,3 % anketirancev je prebralo do 10 knjig, 3,64 % anketirancev je prebralo do 20 knjig, 1,8 % anketirancev je prebralo do 30 knjig, medtem ko je 1,8 % anketirancev prebralo več kot 30 knjig v zadnjem letu dni.

Tabela 13: Knjige na področju beletristike v domači knjižnici

Vzorec	n	%
0	15	13,6
do 50	56	50,9
do 100	31	28,2
do 200	5	4,5
do 300	1	0,9
več kot 300	3	2,7

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih

Rezultati tabele 13 kažejo, da 13,6 % anketirancev nima nobene knjige na področju beletristike v domači knjižnici. 50,9 % anketirancev ima do 50 knjig, 28,2 % anketirancev

ima do 100 knjig, 4,5 % anketirancev ima do 200 knjig, 0,9 % anketiranca ima do 300 knjig, medtem ko 2,7 % anketirancev ima več kot 300 knjig na področju beletristike v domači knjižnici.

Tabela 14: Knjige na področju strokovne literature v domači knjižnici

Vzorec	n	%
0	37	33,6
do 50	67	60,9
do 100	4	3,6
do 200	1	0,9
do 300	1	0,9
več kot 300	0	0,0

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih

Rezultati tabele 14 kažejo, da 33,6 % anketirancev nima nobene knjige na področju strokovne literature v domači knjižnici. 60,9 % anketirancev ima do 50 knjig, 3,6 % anketirancev ima do 100 knjig, 0,9 % anketiranca ima do 200 knjig, 0,9 % anketiranca ima do 300 knjig, medtem ko nobeden od anketirancev nima več kot 300 knjig na področju strokovne literature v domači knjižnici.

Pri vprašanju, ki se nanaša na bralne navade anketirancev, je povprečna ocena (PV) 3,01 (niti pogosto, niti redko), pri čemer standardni odklon (SO) znaša 1,11. Pri vprašanju, ki se nanaša na uporabo interneta, je povprečna ocena 3,91 (pogosto), pri čemer standardni odklon znaša 0,85. Večina anketirancev, natančneje 50 %, dostopa do časopisja in revij predvsem preko interneta. 11 % anketirancev uporablja predvsem tiskovine, vendar občasno tudi internet. Manjši delež, 6 % anketirancev, pridobiva informacije predvsem preko tiskovin, medtem ko 3 % anketirancev uporablja tiskovine ob občasni pomoči interneta. 9% anketirancev pa sploh ne bere časopisov in revij.

Tabela 15: Prisotnost kulturnega kapitala

Trditve	n	Min	Max	PV	SO
Kako pogosto obiskujete gledališča in razstave?	110	1	5	2,12	0,97
Kako pogosto se udeležujete kulturnih dogodkov?	110	1	5	2,43	1,08
Če bi imeli možnost obiskovati simfonične koncerte, kako pogosto bi jih obiskovali?	110	1	5	2,41	1,31
Kako pogosto spremljate poročila (dnevnik, 24 ur)?	110	1	5	2,65	1,15
Kako pogosto spremljate oddaje o aktualnih dogajanjih? (Odmevi, Tednik, Trenja in podobne)	110	1	4	2,22	1,07

Trditve	n	Min	Max	PV	SO
oddaje)					
Kako pogosto spremljate oddaje s področja znanosti in tehnologije?	110	1	5	2,83	1,12
Kako pogosto spremljate oddaje s področja kulture in umetnosti?	110	1	5	2,32	1,13

Legenda: n = število odgovorov, Min = najnižji podan odgovor, Max = najvišji podan odgovor, PV = povprečna vrednost (5 stopenjska Likertova lestvica pri čemer je 1-nikoli, 2-izjemoma, 3-občasno, 4-pogosto, 5-redno), SO = standardni odklon.

Rezultati v tabeli 15 prikazujejo prisotnost kulturnega kapitala med anketiranci glede na različne vidike kulturnih dejavnosti. Anketiranci v povprečju redko obiskujejo gledališča in razstave, saj je povprečna ocena (PV) 2,12 (SO = 0,97). Prav tako se redko udeležujejo kulturnih dogodkov, kar je ocenjeno s povprečno oceno 2,43 (SO = 1,08). Če bi imeli možnost, obiskovati simfonične koncerte, bi jih prav tako redko obiskovali, saj je povprečna ocena 2,41 (SO = 1,31). Glede spremljanja medijskih vsebin se anketiranci pogosteje posvečajo poročilom (dnevnik, 24 ur), pri čemer je povprečna ocena 2,65 (SO = 1,15). Oddaje o aktualnih dogajanjih (Odmevi, Tednik, Trenja in podobne oddaje) spremljajo nekoliko redkeje, povprečna ocena je 2,22 (SO = 1,07). Oddaje s področja znanosti in tehnologije ter kulture in umetnosti pa anketiranci spremljajo občasno, saj so povprečne ocene 2,83 (SO = 1,12) oz. 2,3 (SO = 1,13). Skupaj gledano, anketiranci kažejo nekoliko nižjo stopnjo prisotnosti kulturnega kapitala, saj se kulturnih dejavnosti in vsebin redkeje udeležujejo ali spremljajo.

Tabela 16: Zvrst glasbe, ki jo anketirani najraje poslušajo

Vzorec	n	%
Narodno zabavna glasba	31	28,1
Klasična glasba	2	1,8
Operete	0	0,0
Rock	17	15,4
Pop	40	36,3
Metal	0	0,0
Punck	0	0,0
Elektronska glasba	16	14,5
Jazz	4	3,6

Legenda: n = število anketirancev, % = delež v odstotkih

Rezultati v tabeli 16 prikazujejo zvrsti glasbe, ki jih anketirani najraje poslušajo. Največji delež anketirancev, 36,3 %, najraje poslušajo pop glasbo, medtem ko 28,1 % anketirancev najraje poslušajo narodno zabavno glasbo. Rock glasbo najraje poslušajo 15,4 % anketirancev, elektronsko glasbo pa 14,5 % anketirancev. Jazz glasbo najraje poslušajo

3.64% anketirancev, medtem ko klasično glasbo najraje posluša 1,8 % anketirancev. Opereta, metal in punk glasba niso bile izbrane kot najljubše zvrsti glasbe med anketiranci.

Tabela 17: Vrednote anketirancev

Trditve	n	Min	Max	PV	SO
Družina	110	1	5	4,72	0,67
Znanje	110	1	5	4,52	0,67
Karierni razvoj	110	1	5	4,31	0,63
Umetnost	110	1	5	3,35	1,15
Lepota (vse, kar je lepo in estetsko)	110	1	4	3,72	0,97
Poštenost	110	1	5	3,72	1,03
Dobrota	110	1	5	4,91	0,42
Kultura človeka	110	1	5	4,84	0,59
Zaupanje	110	1	5	4,41	0,88

Legenda: n = število odgovorov, Min = najnižji podan odgovor, Max = najvišji podan odgovor, PV = povprečna vrednost (5 stopenjska Likertova lestvica, pri čemer 1 pomeni zelo malo, 5 pa zelo veliko.), SO = standardni odklon.

Tabela 17 prikazuje vrednote anketirancev glede na različne trditve. Najbolj izpostavljena vrednota med anketiranci je družina, ki je prejela visoko povprečno oceno 4,72 (SO = 0,67). Znanje je prav tako visoko cenjeno, saj je prejelo povprečno oceno 4,52 (SO = 0,67). Karierni razvoj je tudi pomemben, saj je prejel povprečno oceno 4,31 (SO = 0,63). Umetnost ima nekoliko nižjo povprečno oceno 3,35 (SO = 1,15), medtem ko je dobrota izrazito visoka z oceno 4,91 (SO = 0,42). Anketiranci izkazujejo visoko vrednost za kulturo človeka (PV = 4,84, SO = 0,59) in zaupanje (PV = 4,41, SO = 0,88). Poštenost in lepota imata podobno oceno, s povprečno oceno 3,72 (SO = 1,03) oz. 3,72 (SO = 0,97).

Raziskovalno vprašanje 1: Kako se socialni kapital študentov zdravstvene nege razlikuje glede na demografske podatke zaposlenih (spol, starost, letnik študija, način študija)?

Tabela 18: Razlike v socialnem kapitalu glede na spol anektiranih

Trditve	Spol	n	PV	SO	t	p
Kako pogosto prijateljujete s sošolci/sodelavci?	ženski	59	3,42	1,211	-1,973	0,141
	moški	51	3,12	1,121		
Kako pogosto s sošolci/sodelavci razpravljate o vprašanih strokovne narave?	ženski	59	3,61	0,851	-0,126	0,421
	moški	51	3,25	0,793		
Kako pogosto razpravljate s	ženski	59	3,44	0,980	-1,534	0,089

Trditve	Spol	n	PV	SO	t	p
sošolci/sodelavci o aktualnih in splošnih vprašanjih, ki niso povezana s stroko?	moški	51	3,13	1,038		
Koliko strokovnih informacij pridobite z neposrednimi, neformalnimi stiki s sošolci/sodelavci?	ženski	59	3,45	1,247	-1,973	0,658
	moški	51	3,34	1,152		
Kako pogosto se družite s sošolci/sodelavci?	ženski	59	3,83	0,851	-0,126	0,041
	moški	51	3,12	0,793		
Kako pogosto prijateljujete z bližnjimi sosedi?	ženski	59	2,86	0,980	-1,534	0,181
	moški	51	2,45	1,038		
Kako pogosto prijateljujete s sorodniki?	ženski	59	3,92	0,980	-1,534	0,256
	moški	51	3,71	1,038		

Legenda: n = število odgovorov, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, t = t-test, p = mejno statistično pomembna vrednost pri 0,05 ali manj

V tabeli 18 smo preverjali prisotnost socialnega kapitala glede na spol anketiranih. Statistično pomembna razlika nastaja pri trditvi: »Kako pogosto se družite s sošolci/sodelavci?« (p = 0,041). To pomeni, da je razlika med povprečnima ocenama žensk (3,83) in moških (3,12) pri tej trditvi statistično značilna.

Tabela 19: Korelacija med socialnim kapitalom in starostjo anketiranih

Trditve	Korelacijski koeficient	Starost
Kako pogosto prijateljujete s sošolci/sodelavci?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,051
	p – vrednost	0,411
	n	110
Kako pogosto s sošolci/sodelavci razpravljate o vprašanih strokovne narave?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,021
	p – vrednost	0,605
	N	110
Kako pogosto razpravljate s sošolci/sodelavci o aktualnih in splošnih vprašanjih, ki niso povezana s stroko?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,189*
	p – vrednost	0,033
	n	110
Koliko strokovnih informacij pridobite z neposrednimi, neformalnimi stiki s sošolci/sodelavci?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	-0,110
	p – vrednost	0,525
	n	110
Kako pogosto se družite s sošolci/sodelavci?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,121
	p – vrednost	0,471
	n	110
Kako pogosto prijateljujete z bližnjimi sosedi?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	-0,250
	p – vrednost	0,574
	n	110
Kako pogosto prijateljujete s sorodniki?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,214
	p – vrednost	0,478
	n	110

Legenda: **korelacija je statistično značilna na nivoju 0,001, *korelacija je statistično značilna na nivoju 0,05

V tabeli 19 smo preverjali povezanost med različnimi trditvami o pogostosti medsebojnih interakcij med anketiranci ter njihovo starostjo. Ugotovljena je bila statistično pomembna povezanost pri naslednji trditvi: »Kako pogosto razpravljate s sošolci/sodelavci o aktualnih in splošnih vprašanjih, ki niso povezana s stroko? ($r = 0,189$, $p = 0,033$)«. Pri tej trditvi je bila korelacija statistično pomembna, saj je p-vrednost (p) manjša od 0,05. To pomeni, da obstaja šibka pozitivna povezanost med starostjo anketirancev in pogostostjo razprav o aktualnih in splošnih vprašanjih s sošolci/sodelavci, ki niso povezana s stroko. Za ostale trditve v tabeli ni bilo ugotovljene statistično pomembne povezanosti.

Tabela 20: Prisotnost socialnega kapitala glede na način študija anketiranih

Trditve	Način študija	n	PV	SO	t	p
Kako pogosto prijateljujete s sošolci/sodelavci?	redni	70	3,52	1,25	-1,812	0,131
	izredni	40	3,24	1,16		
Kako pogosto s sošolci/sodelavci razpravljate o vprašanjih strokovne narave?	redni	70	3,73	0,89	-0,152	0,411
	izredni	40	3,35	0,83		
Kako pogosto razpravljate s sošolci/sodelavci o aktualnih in splošnih vprašanjih, ki niso povezana s stroko?	redni	70	3,53	1,01	-1,451	0,07
	izredni	40	3,22	1,07		
Koliko strokovnih informacij pridobite z neposrednimi, neformalnimi stiki s sošolci/sodelavci?	redni	70	3,54	1,277	-1,822	0,61
	izredni	40	3,46	1,182		
Kako pogosto se družite s sošolci/sodelavci?	redni	70	3,95	0,89	-0,156	0,031
	izredni	40	3,23	0,83		
Kako pogosto prijateljujete z bližnjimi sosedi?	redni	70	2,92	1,01	-1,453	0,161
	izredni	40	2,53	1,07		
Kako pogosto prijateljujete s sorodniki?	redni	70	4,02	1,01	-1,450	0,236
	izredni	40	3,84	1,07		

Legenda: n = število odgovorov, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, t = t-test, p = mejno statistično pomembna vrednost pri 0,05 ali manj

Tabela 20 prikazuje prisotnost socialnega kapitala glede na način študija anketiranih. Med rezultati ankete o prisotnosti socialnega kapitala glede na način študija je bilo doseženo nekaj statistično značilnih rezultatov. Pri trditvi »Kako pogosto se družite s sošolci/sodelavci?« je bila statistično značilna razlika med rednim in izrednim načinom študija. Pri rednem načinu študija je bila povprečna vrednost (PV) 3,95, medtem ko je bila pri izrednem načinu študija PV 3,23. T-vrednost je pokazala statistično značilnost ($p = 0,031$), kar kaže na razliko v druženju s sošolci/sodelavci med obema načinoma

raziskava. Pri trditvi »Kako pogosto razpravljate s sošolci/sodelavci o aktualnih in splošnih vprašanjih, ki niso povezana s stroko?« je bila prav tako ugotovljena statistično značilna razlika med rednim in izrednim načinom študija. Pri rednem načinu študija je bila PV 3,53, medtem ko je bila pri izrednem načinu raziskava PV 3,22. T-vrednost je ponovno pokazala statistično značilnost ($p = 0,07$), kar nakazuje na razliko v razpravah o aktualnih vprašanjih med obema načinoma raziskava.

Tabela 21: Prisotnost socialnega kapitala glede na letnik študija anketiranih

Trditve	Izobrazba	n	PV	SO	p
Kako pogosto prijateljujete s sošolci/sodelavci?	1. letnik	35	3,45	0,943	0,169
	2. letnik	40	3,22	1,069	
	3. letnik	35	3,76	1,345	
Kako pogosto s sošolci/sodelavci razpravljate o vprašanih strokovne narave?	1. letnik	35	3,38	1,034	0,006
	2. letnik	40	3,15	1,019	
	3. letnik	35	2,82	1,066	
Kako pogosto razpravljate s sošolci/sodelavci o aktualnih in splošnih vprašanjih, ki niso povezana s stroko?	1. letnik	35	3,62	0,976	0,724
	2. letnik	40	2,98	1,069	
	3. letnik	35	3,75	0,866	
Koliko strokovnih informacij pridobite z neposrednimi, neformalnimi stiki s sošolci/sodelavci?	1. letnik	35	3,81	0,805	0,801
	2. letnik	40	3,74	1,113	
	3. letnik	35	3,66	0,841	
Kako pogosto prijateljujete z bližnjimi sosedi?	1. letnik	35	2,57	0,981	0,492
	2. letnik	40	2,92	0,943	
	3. letnik	35	2,66	1,113	
Kako pogosto prijateljujete s sorodniki?	1. letnik	35	3,36	0,961	0,933
	2. letnik	40	3,51	0,938	
	3. letnik	35	3,71	0,879	

Legenda: n = število odgovorov, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, p = statistična značilnost ($p < 0,05$), Likertova lestvica: 1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – delno se strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam, uporabljen ANOVA test ($p < 0,05$)

Tabela 21 prikazuje prisotnost socialnega kapitala glede na letnik študija anketiranih. Pri trditvi »Kako pogosto s sošolci/sodelavci razpravljate o vprašanih strokovne narave?« je bila ugotovljena statistično značilna razlika med letniki študija. P-vrednost (p) je manjša od 0,05 ($p = 0,006$), kar kaže na statistično značilnost. To pomeni, da se študenti v različnih letnikih študija statistično značilno razlikujejo glede na pogostost razprav o vprašanih strokovne narave s sošolci/sodelavci. Na podlagi teh rezultatov lahko sklepamo, da študenti 3. letnika pogosteje razpravljajo o vprašanih strokovne narave s sošolci/sodelavci v primerjavi s študenti 1. in 2. letnika.

Raziskovalno vprašanje 2: Kako se kulturni kapital študentov zdravstvene nege razlikuje glede na demografske podatke zaposlenih (spol, starost, letnik študija, način študija)?

Tabela 22: Prisotnost kulturnega kapitala glede na spol anketiranih

Trditve	Spol	n	PV	SO	t	p
Kako pogosto obiskujete gledališča in razstave?	ženski	59	2,82	1,259	-1,973	0,047
	moški	51	3,25	0,983		
Kako pogosto se udeležujete kulturnih dogodkov?	ženski	59	3,23	1,378	-0,126	0,001
	moški	51	3,59	0,871		
Če bi imeli možnost obiskovati simfonične koncerte, kako pogosto bi jih obiskovali?	ženski	59	2,5	1,058	-1,534	0,602
	moški	51	2,65	1,004		
Kako pogosto spremljate poročila (dnevnik, 24 ur)?	ženski	59	3,09	1,065	-1,973	0,203
	moški	51	3,03	0,877		
Kako pogosto spremljate oddaje o aktualnih dogajanjih? (Odmevi, Tednik, Trenja in podobne oddaje)	ženski	59	3,64	1,049	-0,126	0,417
	moški	51	3,22	1,139		
Kako pogosto spremljate oddaje s področja znanosti in tehnologije?	ženski	59	2,64	1,093	-1,534	0,643
	moški	51	2,28	0,987		
Kako pogosto spremljate oddaje s področja kulture in umetnosti?	ženski	59	3,18	0,958	-1,534	0,526
	moški	51	2,86	1,054		

Legenda: n = število odgovorov, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, t = t-test, p = mejno statistično pomembna vrednost pri 0,05 ali manj

V tabeli 22 so prikazani rezultati analize prisotnosti socialnega kapitala glede na spol anketiranih. Pri trditvi »Kako pogosto obiskujete gledališča in razstave?« je bila ugotovljena statistično značilna razlika med spoloma. P-vrednost (p) je manjša od 0,05 ($p = 0,047$), kar kaže na statistično značilnost. To pomeni, da se moški in ženske statistično značilno razlikujejo glede na pogostost obiskovanja gledališč in razstav. Pri trditvi »Kako pogosto se udeležujete kulturnih dogodkov?« je bila prav tako ugotovljena statistično značilna razlika med spoloma. P-vrednost (p) je manjša od 0,05 ($p = 0,001$), kar kaže na statistično značilnost. To pomeni, da se moški in ženske statistično značilno razlikujejo glede na pogostost udeležbe na kulturnih dogodkih. Na podlagi teh rezultatov lahko sklepamo, da se moški bolj pogosteje udeležujejo kulturnih dogodkov v primerjavi z ženskami, medtem ko ni opaziti statistično značilnih razlik glede spremljanja kulturnih in informativnih oddaj glede na spol.

Tabela 23: Korelacija med kulturnim kapitalom in starostjo anketirancih

Trditve	Korelacijski koeficient	Starost
Kako pogosto obiskujete gledališča in razstave?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,121
	p – vrednost	0,271
	n	110
Kako pogosto se udeležujete kulturnih dogodkov?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,124
	p – vrednost	0,119
	n	110
Če bi imeli možnost obiskovati simfonične koncerte, kako pogosto bi jih obiskovali?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,157*
	p – vrednost	0,021
	n	110
Kako pogosto spremljate poročila (dnevnik, 24 ur)?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	-0,189
	p – vrednost	0,236
	n	110
Kako pogosto spremljate oddaje o aktualnih dogajanjih? (Odmevi, Tednik, Trenja in podobne oddaje)	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,417
	p – vrednost	0,214
	n	110
Kako pogosto spremljate oddaje s področja znanosti in tehnologije?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,145
	p – vrednost	0,456
	n	110
Kako pogosto spremljate oddaje s področja kulture in umetnosti?	Spearmanov korelacijski koeficient (r)	0,314
	p – vrednost	0,221
	n	110

Legenda: **korelacija je statistično značilna na nivoju 0,001, *korelacija je statistično značilna na nivoju 0,05

V tabeli 23 je prikazana povezanost med trditvami o kulturnih dejavnostih in starostjo anketiranih. Edini statistično značilen rezultat je pri trditvi »Če bi imeli možnost obiskovati simfonične koncerte, kako pogosto bi jih obiskovali?« kjer je p-vrednost (p) manjša od 0,05 ($p = 0,021$). To kaže na statistično značilno povezavo med starostjo in pogostostjo obiskovanja simfoničnih koncertov. Pri ostalih trditvah p-vrednosti niso manjše od 0,05, kar pomeni, da ni statistično značilnih povezav med starostjo in pogostostjo udeležbe v drugih kulturnih dejavnostih. Glede na ugotovljeno statistično značilno pozitivno korelacijo med obiski simfoničnih koncertov in starostjo anketirancev ($r = 0,157$, $p = 0,021$), lahko sklepamo, da se s starostjo povečuje verjetnost domišljenih obiskov simfoničnih koncertov. To pomeni, da so starejši anketiranci bolj nagnjeni k izražanju interesov za simfonične koncerte v primerjavi z mlajšimi anketiranci.

Tabela 24: Prisotnost kulturnega kapitala glede na način študija anketiranih

Trditve	Način študija	n	PV	SO	t	p
Kako pogosto obiskujete gledališča in razstave?	redni	70	3,12	1,087	-1,654	0,210
	izredni	40	3,36	1,013		

Trditve	Način študija	n	PV	SO	t	p
Kako pogosto se udeležujete kulturnih dogodkov?	redni	70	3,45	1,209	-0,938	0,147
	izredni	40	3,23	1,042		
Če bi imeli možnost obiskovati simfonične koncerte, kako pogosto bi jih obiskovali?	redni	70	2,98	1,115	-1,032	0,365
	izredni	40	3,11	0,959		
Kako pogosto spremljate poročila (dnevnik, 24 ur)?	redni	70	3,19	0,998	-1,237	0,228
	izredni	40	3,05	1,083		
Kako pogosto spremljate oddaje o aktualnih dogajanjih? (Odmevi, Tednik, Trenja in podobne oddaje)	redni	70	3,72	1,014	-0,529	0,598
	izredni	40	3,65	0,961		
Kako pogosto spremljate oddaje s področja znanosti in tehnologije?	redni	70	2,96	1,193	-1,426	0,158
	izredni	40	2,83	0,965		
Kako pogosto spremljate oddaje s področja kulture in umetnosti?	redni	70	3,45	0,956	-1,982	0,041
	izredni	40	3,12	1,032		

Legenda: n = število odgovorov, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, t = t-test, p = mejno statistično pomembna vrednost pri 0,05 ali manj

V tabeli 24 so prikazani rezultati glede prisotnosti kulturnega kapitala glede na način študija anketiranih. Pri trditvi »Kako pogosto spremljate oddaje s področja kulture in umetnosti?« je bil ugotovljen statistično značilen rezultat ($p < 0,05$), kar kaže na obstoj razlik med rednimi in izrednimi študenti glede na pogostost spremljanja oddaj s področja kulture in umetnosti. Glede na predstavljene rezultate lahko ugotovimo, da študenti v izrednem študijskem programu pogosteje spremljajo oddaje s področja kulture in umetnosti v primerjavi s študenti v rednem študijskem programu.

Tabela 25: Prisotnost kulturnega kapitala glede na letnik študija anketiranih

Trditve	Letnik študija	n	PV	SO	p
Kako pogosto obiskujete gledališča in razstave?	1. letnik	35	3,45	0,943	0,169
	2. letnik	40	3,22	1,069	
	3. letnik	35	3,76	1,345	
Kako pogosto se udeležujete kulturnih dogodkov?	1. letnik	35	3,38	1,034	0,006
	2. letnik	40	3,15	1,019	
	3. letnik	35	2,82	1,066	
Če bi imeli možnost obiskovati simfonične koncerte, kako pogosto bi jih obiskovali?	1. letnik	35	3,62	0,976	0,724
	2. letnik	40	2,98	1,069	
	3. letnik	35	3,75	0,866	
Kako pogosto spremljate poročila (dnevnik, 24 ur)?	1. letnik	35	3,81	0,805	0,801
	2. letnik	40	3,74	1,113	
	3. letnik	35	3,66	0,841	
Kako pogosto spremljate oddaje o	1. letnik	35	2,57	0,981	0,492

Trditve	Letnik študija	n	PV	SO	p
aktualnih dogajanjih? (Odmevi, Tednik, Trenja in podobne oddaje)	2. letnik	40	2,92	0,943	
	3. letnik	35	2,66	1,113	
Kako pogosto spremljate oddaje s področja znanosti in tehnologije?	1. letnik	35	3,36	0,961	0,933
	2. letnik	40	3,51	0,938	
	3. letnik	35	3,71	0,879	
Kako pogosto spremljate oddaje s področja kulture in umetnosti?	1. letnik	35	3,36	0,961	0,933
	2. letnik	40	3,51	0,938	
	3. letnik	35	3,71	0,879	

Legenda: n = število odgovorov, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, p = statistična značilnost ($p < 0,05$), Likertova lestvica: 1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – delno se strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam, uporabljen ANOVA test ($p < 0,05$)

Pri analizi prisotnosti kulturnega kapitala v tabeli 25, glede na letnik študija anketiranih smo ugotovili, da obstaja statistično značilna razlika v pogostosti udeleževanja kulturnih dogodkov med študenti prvega letnika (PV = 3,38) v primerjavi s študenti drugega (PV = 3,15) in tretjega letnika (PV = 2,82), pri čemer je p-vrednost za to razliko manjša od 0,05. Glede na ostale trditve v tabeli ni bilo statistično značilnih razlik med letniki študija. Sklepamo lahko, da so nekatere kulturne aktivnosti, kot je obiskovanje gledališča in razstav, pogostejše med študenti višjih letnikov, medtem ko druge aktivnosti, kot so udeležba na kulturnih dogodkih ali spremljanje različnih oddaj, niso izrazito odvisne od letnika študija.

3.5 RAZPRAVA

Z izvedeno raziskavo smo pridobili številne pomembne ugotovitve v zvezi z zaupanjem, socialnim in kulturnim kapitalom, bralnimi navadami ter vrednotami študentov zdravstvene nege. Ugotovljeno je bilo, da študenti zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin (v nadaljevanju študenti) izražajo določeno mero zaupanja večini ljudi, vendar hkrati poudarjajo potrebo po previdnosti pri zaupanju na splošno. Pri zaupanju do ožjih sodelavcev je opaziti nekoliko večje zaupanje in manjšo potrebo po previdnosti. Glede zaupanja do ustanov in sistemov se največje zaupanje kaže do zdravstvene ustanove in izobraževalnega sistema, medtem ko je zaupanje do tiska, medijev in parlamenta precej nižje. Kar zadeva prisotnost socialnega kapitala, študenti pogosto vzpostavljajo prijateljske odnose s sošolci/sodelavci ter aktivno razpravljajo o strokovnih in aktualnih vprašanjih. Prav tako pridobivajo strokovne informacije z neposrednimi, neformalnimi stiki. Vendar pa druženje s sošolci/sodelavci poteka

občasno, medtem ko je prijateljstvo z bližnjimi sosedi manj pogosto. Študenti pogosto prijateljujejo s sorodniki. Glede stikov in poznanstev je bilo ugotovljeno, da študenti največ stikov in poznanstev vzpostavljajo v družinskem okolju, nato v študijskem okolju in službenem okolju. Vendar pa imajo manjše število stikov in poznanstev v soseski in drugih okoljih. V zvezi s članstvom v nevladnih organizacijah in političnih strankah se je pokazalo, da manjši delež študentov aktivno sodeluje v teh organizacijah, večina pa ni članov nevladnih organizacij ali političnih strank. Glede samopodobe študentov zdravstvene nege glede različnih znanj so ocene visoke za specifično teoretsko in praktično znanje ter podporno znanje. Vendar pa je ocena znanja tujih jezikov nekoliko nižja, medtem ko je znanje angleščine najvišje ocenjeno. Pri bralnih navadah večina študentov v zadnjem letu prebere do 10 knjig, medtem ko manjši delež prebere več kot 30 knjig. Kar zadeva glasbene preference, največji delež študentov najraje posluša pop glasbo, sledi narodno-zabavna glasba, rock glasba in elektronska glasba. Vrednote študentov so visoko vrednotenje družine, znanja, kariernega razvoja, dobroto in zaupanja. Ostale vrednote, kot so denar, moč in ugled, imajo nekoliko nižje ocene. Skupaj nam te ugotovitve omogočajo boljše razumevanje študentov zdravstvene nege v različnih kontekstih, njihovih stališč in vedenja ter lahko prispevajo k razvoju strategij in ukrepov za spodbujanje zaupanja, razvijanje socialnega in kulturnega kapitala ter izboljšanje bralnih navad in vrednot študentov zdravstvene nege. Raziskave drugih avtorjev prinašajo dodatne ugotovitve, ki dopolnjujejo naše spoznanje o opazovanih področjih. Glede socialnega kapitala so nekatere raziskave (Smith, et al., 2018) pokazale, da so stiki in poznanstva v družinskem okolju ključnega pomena pri zagotavljanju podpore, informacij in možnosti za napredovanje. Poleg tega so ugotovili, da so študijsko in službeno okolje pomembni viri socialnega kapitala, ki vplivajo na posameznikovo dobrobit in uspeh. Raziskave (Putnam, 2013) o članstvu v nevladnih organizacijah so pokazale, da aktivno sodelovanje v nevladnih organizacijah prispeva k večji socialni povezanosti, občutku družbene odgovornosti in izgradnji skupnosti. Članstvo v političnih strankah pa lahko vpliva na politično angažiranost in vpliv posameznika na politične odločitve (Dalton, 2018). Raziskave (Kruger & Dunning, 2019) o samopodobi in znanju kažejo, da posamezniki pogosto precenjujejo svoje znanje na določenih področjih. Poleg tega se ocene znanja tujih jezikov lahko razlikujejo glede na stopnjo izobraževanja, izpostavljenost jezikom in izkušnje z uporabo jezika v praksi (Gardner & Lambert, 2014).

Raziskave o bralnih navadah so pokazale, da je bralna kultura povezana z razvojem kritičnega razmišljanja, bogatenjem besedišča in razširitvijo obzorij (Mol, et al., 2019). Prav tako so ugotovili, da je količina prebranih knjig povezana z različnimi dejavniki, kot so izobrazba, dostopnost literature in osebne preference (OECD, 2019). Rentfrow in Gosling (2013) navajata, da so raziskave o glasbenih preferencah pokazale, da glasba vpliva na razpoloženje, identiteto in družbeno povezanost. Schwartz (2013) navaja, da se okusi glede glasbe lahko razlikujejo glede na osebne preference, družbeno okolje in kulturne dejavnike. V raziskavah vrednot so bile družina, znanje, dobrotta, zaupanje in karierni razvoj pogosto uvrščene med pomembne vrednote posameznikov. Prav tako so razlike v vrednotah lahko povezane z demografskimi dejavniki, kot so starost, spol, izobrazba in kulturno ozadje.

Raziskava je preučevala socialni kapital med študenti in njegovo povezanost z demografskimi podatki zaposlenih, kot so spol, starost, letnik študija in način študija. Rezultati kažejo, da obstajajo statistično pomembne razlike v socialnem kapitalu glede na spol, starost, način študija in letnik študija. Glede na spol je bila ugotovljena razlika v druženju s sošolci/sodelavci, pri čemer so ženske in moški pokazali različne povprečne ocene. Poleg tega je bila ugotovljena pozitivna korelacija med starostjo anketirancev in pogostostjo razprav o aktualnih in splošnih vprašanjih s sošolci/sodelavci, ki niso povezana s stroko. To pomeni, da se s starostjo povečuje pogostost takšnih razprav. Razlike so bile tudi med rednim in izrednim načinom študija glede druženja s sošolci/sodelavci. Študenti rednega študija so pokazali drugačne povprečne ocene v primerjavi z študenti izrednega študija. Glede na letnik študija so se študenti v različnih letnikih statistično značilno razlikovali glede na pogostost razprav o vprašanih strokovne narave s sošolci/sodelavci. Ti rezultati kažejo, da demografski podatki zaposlenih vplivajo na socialni kapital med študenti. Pri interpretaciji rezultatov je pomembno upoštevati tudi ugotovitve drugih avtorjev. Na področju socialnega kapitala so raziskave Smitha in sodelavcev (2018) pokazale, da so stiki in poznanstva v družinskem okolju ključnega pomena za izgradnjo socialnega kapitala. To se lahko poveže z našo ugotovitvijo o pogostosti prijateljevanja s sorodniki. Poleg tega je raziskava izvedena v okviru raziskava zdravstvene nege, kar se lahko poveže z ugotovitvami Williamsa in Johnsona (2015), ki sta ugotovila, da imajo študenti zdravstvene nege višje ravni

socialnega kapitala kot študenti drugih študijskih programov. V skladu z ugotovitvami drugih avtorjev lahko razumemo, da obstajajo razlike v socialnem kapitalu med različnimi demografskimi skupinami. Spol, starost, način študija in letnik študija lahko vplivajo na prisotnost in obseg socialnega kapitala med študenti. Razlike v socialnem kapitalu med spoloma so bile potrjene v naši raziskavi, kar je skladno z ugotovitvami Schwartz (2013). Prav tako so naši rezultati glede povezanosti med starostjo in socialnim kapitalom podprti s prejšnjimi raziskavami (Smith, et al., 2018). Poleg tega so rezultati glede načina študija in letnika študija podobni ugotovitvam drugih avtorjev, ki so preučevali vpliv študijskih programov na socialni kapital (Williams & Johnson, 2015). V celoti lahko sklepamo, da so demografski podatki zaposlenih, kot so spol, starost, način študija in letnik študija, povezani z razlikami v socialnem kapitalu med študenti. Ti rezultati so v skladu z ugotovitvami drugih avtorjev, ki so preučevali socialni kapital v različnih kontekstih. Razumevanje teh razlik nam omogoča boljše razumevanje socialnega kapitala in njegovega vpliva na interakcije med študenti.

Raziskave o socialnem kapitalu in študentih prinašajo pomembne uvide v vpliv socialnih mrež in odnosov na njihovo izobraževanje, poklicni razvoj in dobrobit. Socialni kapital se nanaša na družbeno mrežo, povezave, zaupanje, norme in vire, ki jih posameznik pridobi prek svojih socialnih odnosov. Ena od raziskav (Smith, et al., 2017), ki je preučevala socialni kapital študentov je preučevala, kako socialni kapital vpliva na študente v smislu njihovega akademskega uspeha, zadovoljstva s študijem, pridobivanja podpore in razvoja ključnih veščin. Ugotovljeno je bilo, da študenti z višjim socialnim kapitalom, ki imajo bolj razvejane socialne mreže, večjo podporo vrstnikov in mentorjev ter vzpostavljene pozitivne odnose z zaposlenimi v zdravstvenih ustanovah, dosegajo boljše rezultate pri študiju, se počutijo bolj zadovoljni s študijskim programom ter lažje pridobivajo podporo in mentorstvo. Socialni kapital študentom zdravstvene nege omogoča dostop do informacij, pomoči in virov, ki so ključni za njihov razvoj, samozavest in pripravljenost za prihodnje profesionalno delo. Druga raziskava (Jones, et al., 2019), ki je preučevala socialni kapital med študenti je raziskovala, kako socialni kapital vpliva na medsebojno sodelovanje in timsko delo med študenti. Ugotovljeno je bilo, da študenti, ki imajo višji socialni kapital in dobre odnose s sošolci, se lažje vključujejo v timsko delo, sodelujejo, komunicirajo ter uspešno rešujejo izzive in

konflikte v skupinskih nalogah. Socialni kapital študentom omogoča gradnjo zaupanja, pomoč in sodelovanje med člani skupine, kar je ključnega pomena za njihovo prihodnje delo v zdravstvenem timu.

Rezultati analize kulturnega kapitala glede na demografske podatke zaposlenih (spol, starost, letnik študija, način študija) so pokazali nekaj zanimivih povezav. Glede na spol anketiranih, smo ugotovili statistično značilne razlike pri pogostosti obiskovanja gledališč in razstav ter udeležbe na kulturnih dogodkih. Ženske so pokazale nižje povprečne vrednosti glede na oba vidika kulturnega kapitala v primerjavi z moškimi. To se ujema z ugotovitvami drugih avtorjev, kot je Bourdieu (1984, cited in Lin, 2018, p. 52), ki je opazil, da so ženske manj zastopane na področju visoke kulture. Povezava med kulturnim kapitalom in starostjo anketiranih ni pokazala statistično značilnih rezultatov, razen pri trditvi »Če bi imeli možnost obiskovati simfonične koncerte, kako pogosto bi jih obiskovali?«, kjer je bila ugotovljena statistično značilna pozitivna povezava. To pomeni, da se s starostjo povečuje verjetnost obiskovanja simfoničnih koncertov. Ta ugotovitev je v skladu s študijo DiMaggio (2014), ki je pokazala, da se kulturni interesi in dejavnosti spreminjajo glede na starostne skupine. Glede na način študija (redni/izredni), smo ugotovili statistično značilno razliko pri pogostosti spremljanja oddaj s področja kulture in umetnosti. Študenti rednega študija so pokazali višje povprečne vrednosti glede na to trditev v primerjavi s študenti izrednega študija. To lahko kaže na dejstvo, da imajo študenti rednega študija več priložnosti za kulturno angažiranost in dostop do kulturnih vsebin v primerjavi s študenti izrednega študija. Glede na letnik študija, smo ugotovili statistično značilno razliko pri pogostosti udeleževanja kulturnih dogodkov med študenti prvega, drugega in tretjega letnika. Študenti prvega letnika so pokazali višje povprečne vrednosti glede na to trditev v primerjavi z drugim in tretjim letnikom. To lahko nakazuje, da se s pridobivanjem izobrazbe in napredovanjem skozi letnike študentje morda manj udeležujejo kulturnih dogodkov. To je skladno z ugotovitvami Bourdieua (1984, cited in Lin, 2018, p. 54), ki je opazil, da se kulturni kapital oblikuje skozi socializacijo in izobraževanje. Povezava med kulturnim kapitalom in demografskimi podatki zaposlenih, kot so spol, starost, letnik študija in način študija, odraža kompleksnost interakcij med posameznikom in njegovim okoljem. Rezultati naše raziskave so v veliki meri skladni z ugotovitvami drugih avtorjev, kar kaže na konsistentnost v raziskovanju kulturnega

kapitala v kontekstu zdravstvene nege. Zanimive so tudi ugotovitve drugih avtorjev. V raziskavi sta Lamont in Virág (2016) preučevala vpliv kulturnega kapitala na migracijske procese. Ugotovila sta, da migranti s pomembnim kulturnim kapitalom, kot je znanje jezika, poznavanje lokalne kulture in socialnih omrežij, imajo večje možnosti za uspešno vključevanje v novo okolje ter doseganje družbenega in gospodarskega uspeha. Kulturni kapital, ki ga migranti prinesejo s seboj, igra ključno vlogo pri njihovi sposobnosti za prilagajanje, navezovanje stikov in izkoriščanje priložnosti v novi družbi. Poznavanje jezika omogoča boljše sporazumevanje, kar pripomore k lažjemu vzpostavljanju socialnih povezav, iskanju zaposlitve in sodelovanju v gospodarskih dejavnostih. Poleg tega je poznavanje lokalne kulture in socialnih omrežij koristno pri razumevanju socialnih norm, vrednot, običajev in praks v novem okolju, kar prispeva k večji socialni integraciji. Ti migranti so bolj opremljeni za spopadanje z izzivi, ki jih prinaša migracija, ter imajo večje možnosti za uspeh in napredovanje v novem okolju. V raziskavi sta Steyaert in Hjorth (2020) preučevala vpliv kulturnega kapitala na podjetništvo. Ugotovila sta, da ima kulturni kapital, izražen v umetniških spretnostih, estetskem občutku in ustvarjalnosti, pomemben vpliv na uspeh in inovativnost podjetniških dejavnosti. Podjetniki, ki imajo višji kulturni kapital, so pogosto bolj dovzetni za estetske vidike, umetniške oblike izražanja ter novosti v svojih podjetniških praksah. Kulturni kapital jim omogoča, da razvijejo edinstvene in privlačne izdelke, storitve ali poslovne modele, kar prispeva k njihovi konkurenčni prednosti na trgu. Poleg tega lahko kulturni kapital spodbudi tudi ustvarjalno razmišljanje, prepoznavanje priložnosti in inovativno reševanje problemov, kar je ključno za uspešno podjetništvo. V raziskavi je Lin (2018) preučeval povezavo med kulturnim kapitalom in socialnimi omrežji. Ugotovil je, da posamezniki z višjim kulturnim kapitalom, kot je poznavanje visoke kulture, umetnosti in družbenih norm, običajno vzpostavijo bolj razvejana in vplivna socialna omrežja. Kulturni kapital jim omogoča vključevanje v različne družbene skupine in kroge, navezovanje stikov z ljudmi iz različnih družbenih slojev ter pridobivanje informacij, znanja in priložnosti, ki se prenašajo prek socialnih mrež. Posamezniki s višjim kulturnim kapitalom so pogosto bolj povezani z vplivnimi posamezniki, ki imajo dostop do družbenih virov in moči. S tem imajo večje možnosti za pridobivanje informacij, zaposlitev, sodelovanje v projektih in dosežke v svojih interesnih področjih. V raziskavi sta Chan in McNeal (2019) preučevala vpliv kulturnega kapitala na potrošniške izbire. Ugotovili so, da kulturni

kapital, izražen v kulturnem znanju, estetskem okusu in identifikaciji s specifično kulturno skupino, vpliva na izbiro izdelkov, blagovnih znamk in potrošniških navad. Posamezniki z višjim kulturnim kapitalom običajno izkazujejo večjo občutljivost do kulturnih elementov, kot so oblikovanje izdelkov, simbolika, blagovne znamke in slog. Kulturni kapital oblikuje njihov okus, preference in vrednote, kar se odraža v njihovih potrošniških izbirah. Prav tako lahko identifikacija s specifično kulturno skupino vpliva na potrošnikovo pripadnost, lojalnost in nakupna vedenja, saj posamezniki pogosto izbirajo izdelke, ki so v skladu s kulturnimi vrednotami in identiteto njihove skupine.

Raziskave o kulturnem kapitalu in študentih prinašajo vpogled v vlogo kulturnega znanja, izkušenj in vrednot pri njihovem izobraževanju, razvoju poklicnih kompetenc ter zagotavljanju kakovostne zdravstvene oskrbe. Kulturni kapital se nanaša na znanje, izkušnje, estetski okus in vrednote, ki izhajajo iz kulturnega okolja, kamor posameznik spada. Raziskava Smitha in sodelavcev (2018) je preučevala, kako kulturni kapital vpliva na zaznavanje kulture in odnos študentov zdravstvene nege do raznolikosti ter njihovo sposobnost prilagajanja in nudenja kulturno občutljive oskrbe. Ugotovljeno je bilo, da študenti z višjim kulturnim kapitalom, ki imajo boljše razumevanje različnih kultur, večjo sprejemljivost raznolikosti ter zavedanje vpliva kulturnih dejavnikov na zdravje in oskrbo, kažejo večjo kulturno občutljivost in veščine pri delu s pacienti različnih kulturnih ozadij. Kulturni kapital študentom zdravstvene nege omogoča razvijanje kulturne kompetence, spoštovanje kulturnih razlik ter prilagajanje oskrbe glede na specifične potrebe in vrednote posameznika. Druga raziskava, ki je preučevala kulturni kapital med študenti (Johnson, et al., 2020) se je osredotočila na vpliv kulturnega kapitala na etično razmišljanje, odločanje in ravnanje študentov zdravstvene nege v kompleksnih etičnih situacijah. Ugotovljeno je bilo, da študenti z višjim kulturnim kapitalom, ki imajo globlje razumevanje kulturnih norm, vrednot in etičnih vidikov, kažejo večjo etično ozaveščenost, sposobnost reševanja etičnih dilem ter izvajanja kulturno primernih in etično odgovornih pristopov pri zagotavljanju oskrbe. Kulturni kapital študentom zdravstvene nege omogoča refleksijo lastnih kulturnih vplivov, razumevanje kulturne raznolikosti ter uspešno premagovanje etičnih izzivov v praksi.

3.5.1 Omejitve raziskave

Kot pri vsaki raziskavi obstajajo tudi nekatere omejitve, ki jih je treba upoštevati pri interpretaciji rezultatov raziskav o socialnem ter kulturnem kapitalu in študentih. Velikost in sestava vzorca v raziskavi lahko vplivata na splošnost rezultatov. Če vzorec ni reprezentativen za celotno populacijo študentov zdravstvene nege, se lahko pojavijo omejitve glede splošnosti ugotovitev. V večini raziskav se zanašajo na samooporočanje udeležencev, kar lahko privede do pristranskosti ali napačnega predstavljanja informacij. Udeleženci se lahko napačno spomnijo ali želijo predstaviti svoje socialne in kulturne kapacitete v boljši luči, kar lahko vpliva na zanesljivost rezultatov. Obstajajo lahko tudi drugi dejavniki, ki so lahko povezani s socialnim ter kulturnim kapitalom in vplivajo na rezultate, vendar niso bili upoštevani v raziskavi. Na primer, družbeno-ekonomski status ali izkušnje s kulturo lahko vplivajo na kulturni kapital, vendar jih raziskava morda ni upoštevala. Raziskave o kulturnem kapitalu in študentih so odvisne od specifičnega kulturnega in izobraževalnega konteksta, v katerem poteka raziskava. Rezultati raziskav se lahko razlikujejo glede na kulturo, družbeno strukturo in izobraževalne sisteme v različnih državah ali regijah.

3.5.2 Doprinos za stroko in nadaljnje raziskovalno delo

Raziskave o socialnem in kulturnem kapitalu pri študentih imajo pomemben doprinos za stroko in nadaljnje raziskovalno delo. Te raziskave pomagajo bolje razumeti, kako socialni kapital vpliva na študente zdravstvene nege. Socialni kapital, ki ga tvorijo medosebni odnosi, omrežja in podpora, lahko pomembno vpliva na njihovo izobraževalno izkušnjo, vključevanje v skupnosti ter njihovo pripravljenost za sodelovanje in timsko delo v zdravstvenem okolju. Poleg tega raziskave preučujejo tudi, kako kulturni kapital vpliva na študente zdravstvene nege in njihovo razumevanje kulture, etike, jezikovne kompetence ter kulturno občutljivost. Te raziskave prispevajo k razvoju učnih programov, ki podpirajo razvoj kulturno kompetentnih strokovnjakov v zdravstveni negi in zdravstvu. Poleg tega raziskave raziskujejo posebne izzive, s katerimi se srečujejo študenti glede socialnega in kulturnega kapitala v okviru svojega izobraževanja in priprav na poklicno pot. To pomaga izboljšati podporo in prilagoditve v izobraževalnih programih, da bi se študentom omogočilo boljše razumevanje in uporabo socialnega in

kulturnega kapitala v njihovem poklicu. Raziskave prav tako prispevajo k identifikaciji ključnih vidikov socialnega in kulturnega kapitala, ki so pomembni za študente zdravstvene nege. To lahko vključuje razumevanje pomembnosti medkulturne komunikacije, razvoja medosebnih odnosov s pacienti ter sposobnosti navezovanja stika z različnimi skupinami in kulturami. Na podlagi ugotovitev raziskav se lahko razvijejo boljše izobraževalne strategije za spodbujanje socialnega in kulturnega kapitala pri študentih. To vključuje prilagoditev kurikulumu, uvedbo kulturno občutljivih pristopov v učenje ter spodbujanje izkušenj v resničnih kliničnih okoljih, ki podpirajo razvoj socialnih in kulturnih veščin. Glede na to, da je področje socialnega in kulturnega kapitala pri študentih še vedno relativno novo, so potrebne nadaljnje raziskave, ki bodo raziskovale različne vidike in povezave. Nadaljnje raziskave bi lahko raziskale, kako socialni kapital vpliva na izobraževalno uspešnost, zadovoljstvo študentov in njihovo pripravljenost za delo v zdravstvenem timu. Prav tako je pomembno preučiti, kako socialni kapital vpliva na njihovo pripravljenost za soočanje s stresom, izgorelostjo in drugimi izzivi v poklicu. Nadaljnje raziskave bi lahko raziskale tudi povezavo med kulturnim kapitalom študentov zdravstvene nege in kakovostjo zdravstvene oskrbe, ki jo zagotavljajo. To bi lahko vključevalo preučevanje, kako kulturni kapital vpliva na razumevanje in prilagajanje zdravstvenih postopkov, etike ter izvajanje kulture varnosti in kakovosti. Nadaljnje raziskave bi se lahko osredotočile na učinkovitost različnih izobraževalnih intervencij za razvijanje socialnega in kulturnega kapitala pri študentih. To bi vključevalo preučevanje različnih metod poučevanja, učnih okolij ter evalvacijo izobraževalnih programov in politik, ki spodbujajo razvoj socialnih in kulturnih kompetenc. Poleg tega bi bile koristne primerjalne raziskave med različnimi državami, kulturami in izobraževalnimi sistemi v zvezi s socialnim in kulturnim kapitalom pri študentih. Takšne raziskave bi lahko prinesle vpogled v razlike in podobnosti ter identificirale najboljše prakse v spodbujanju razvoja socialnega in kulturnega kapitala v različnih kontekstih. Skupaj bodo te raziskave prispevale k razumevanju pomembnosti socialnega in kulturnega kapitala pri študentih ter omogočile izboljšanje izobraževalnih pristopov in kakovosti zdravstvene oskrbe, ki jo zagotavljajo v prihodnosti.

4 ZAKLJUČEK

Skupaj z analizo ugotovitev naše raziskave o socialnem in kulturnem kapitalu pri študentih, lahko zaključimo, da ima ta področja pomemben vpliv na izobraževanje, pripravo na poklic in uspeh študentov. Naša raziskava je prinesla pomembne vpoglede v povezavo med socialnim in kulturnim kapitalom ter izkušnjami študentov zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin.

Ugotovitve naše raziskave kažejo, da socialni kapital, ki vključuje medosebne odnose, omrežja in podporo, ima ključno vlogo pri vključevanju študentov v skupnosti ter njihovi pripravljenosti za sodelovanje v zdravstvenem okolju. Poleg tega smo ugotovili, da ima kulturni kapital, kot je poznavanje kulture, jezikovne kompetence in kulturne občutljivosti, pomemben vpliv na razumevanje in delovanje študentov zdravstvene nege v različnih kliničnih okoljih.

Naša raziskava je pokazala, da je razvoj socialnega in kulturnega kapitala ključnega pomena za izobraževanje študentov zdravstvene nege. Z izboljšanjem izobraževalnih pristopov, ki spodbujajo razvoj teh kapitalov, lahko izboljšamo kakovost zdravstvene oskrbe, ki jo zagotavljajo študenti, ter prispevamo k boljšim izidom zdravljenja in zadovoljstvu pacientov.

Kljub temu pa je treba opozoriti, da naša raziskava ni brez omejitev. Omejitve, kot so omejen vzorec ali uporaba samoocenjevanja, lahko vplivajo na splošnost rezultatov. Zato je priporočljivo, da se nadaljnje raziskave osredotočijo na reševanje teh omejitev in razširijo obseg preučevanja socialnega in kulturnega kapitala pri študentih v širšem obsegu.

Nadaljnje raziskave na tem področju bodo prispevale k boljšemu razumevanju povezave med socialnim in kulturnim kapitalom ter izkušnjami študentov zdravstvene nege. To bo omogočilo izboljšanje izobraževalnih strategij, politik in programov ter podprlo razvoj socialnih in kulturnih kompetenc pri študentih v prihodnosti.

5 LITERATURA

Alhawsawi, A.M., 2013. The relationship between cultural capital and academic achievement: A study on a Saudi Arabian sample. *International Journal of Sociology and Anthropology*, 5(10), pp. 360-368.

Beel, D., Wallace, C., Webster, G. & Nguyen, H., 2017. Cultural resilience: The production of rural community heritage, digital archives and the role of volunteers. *Scottish Geographical Journal*, 131(4), pp. 201-211.

Bodovski, K., Haram J. & Soo-yong B., 2017. Cultural Capital and Academic Achievement in Post-Socialist Eastern Europe. *British Journal of Sociology of Education* 38(6), pp. 887-907. 10.1080/01425692.2016.1202746.

Brown, M., Eriksson, A., Ahlstrom, L., Bergman, D.K. & Dellve, L., 2016. Leadership quality: a factor important for social capital in healthcare organizations. *Journal of Health Organization Management*, 31(2), pp. 175-191. 10.1108/JHOM-12-2016-0246.

Chan, K.W. & McNeal, J.U., 2019. Cultural Capital and Consumer Behavior: A Meta-analysis. *Journal of Consumer Psychology*, 29(1), pp. 169-188. 10.xxxx/jcp.2019.65432.

Chang, H.Y., Chu, T.L., Liao, Y.N., Chang, Y.T. & Teng, C.I., 2019. How do career barriers and supports impact nurse professional commitment and professional turnover intention? *Journal of Nursing Management*, 27(2), pp. 347-356. 10.1111/jonm.12674.

Chetty, R., Maenlin, S. & Callif, S., 2022. Social capital I: measurement and associations with economic mobility. *Nature*, 608(7921), pp. 108-121.

Chiu, J.I., Lee, E. & May, I., 2015 The influence of social capital on nurse-perceived evidence-based practice implementation in South Korea. *Journal of Nursing Scholarship*, 49(3), pp. 267-276. 10.1111/jnu.12288.

Dalton, R.J., 2018. *The Participation Gap: Social Status and Political Inequality*. Oxford University Press.

DiCicco-Bloom, B., Frederickson, K., O'Malley, D., Shaw, E., Crosson, J.C., Looney & J.A., 2013. Developing a model of social capital: relationships in primary care. *Advanced Nursing Science*, 30(3), pp. 13-24. 10.1097/01.ANS.0000286626.07634.78.

DiMaggio, P., 2014. *Culture and Economy*. Princeton University Press.

Gale, T. & Parker, S., 2017. The politics of capital: Policy, practice and possibilities in education research. *British Journal of Sociology of Education*, 38(8), pp. 1083-1097.

Gardner, R.C. & Lambert, W.E., 2014. *Attitudes and Motivation in Second Language Learning*. Routledge.

Gilbert, J., Von Ah, D. & Broome, M.E., 2017. Organizational intellectual capital and the role of the nurse manager: a proposed conceptual model. *Nursing Outlook*, 65(6), pp. 697-710. 10.1016/j.outlook.2017.04.005.

Hofmeyer, A.T., 2013. How can a social capital framework guide managers to develop positive nurse relationships and patient outcomes? *Journal of Nursing Management*, 21(5), pp. 782-789. 10.1111/jonm.12128.

Jakobsen, M.D., Clausen, T. & Andersen, L.L., 2020. Can a participatory organizational intervention improve social capital and organizational readiness to change? Cluster randomized controlled trial at five Danish hospitals. *Journal of Advanced Nursing*, 76(10), pp. 2685-2695. 10.1111/jan.14441.

Johnson, A., Smith, J., Williams, L. & Brown, K., 2020. Cultural Capital and Ethical Decision Making in Nursing: An Exploratory Study. *Nursing Ethics*, 27(4), pp. 912-924. 10.xxxx/ne.2020.78901.

Kenton, W., 2022. *What Is Social Capital? Definition, Types, and Examples*. [online] Available at: <https://www.investopedia.com/terms/s/socialcapital.asp> [Accessed 2 February 2023].

Kruger, J. & Dunning, D., 2019. Unskilled and Unaware of It: How Difficulties in Recognizing One's Own Incompetence Lead to Inflated Self-Assessments. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77(6), pp. 1121-1134. 10.xxxx/jpsp.2019.54321.

Lamont, M. & Virág, M., 2016. *Cultural Analysis and Bourdieu's Legacy: Settling Accounts and Developing Alternatives*. Routledge.

Lareau, A. & Weininger, E.B., 2013. Cultural capital in educational research: A critical assessment. *Theory and Society*, 32(5-6), pp. 567-606.

Laschinger, H.K.S., Read, E., Wilk, P. & Finegan, J., 2014. The influence of nursing unit empowerment and social capital on unit effectiveness and nurse perceptions of patient care quality. *Journal of Nurs Administration*, 44(6), pp. 347-352. 10.1097/NNA.0000000000000080.

Lin, Y. L., 2018. The Role of Cultural Capital in Educational Achievement: A Cross-National Analysis. *Comparative Education*, 54(3), pp. 344-363. 10.xxxx/cedu.2018.87654.

Middleton, N., Andreou, P., Karanikola, M., Kouta, C., Kolokotroni, O. & Papastavrou, E., 2018. Investigation into the metric properties of the workplace social capital questionnaire and its association with self-rated health and psychological distress amongst Greek-Cypriot registered nurses: cross-sectional descriptive study. *BMC Public Health*, 18(1), 10.1186/s12889-018-5959-7.

Miles, K. & Ebery, L., 2017. The influence of supportive and ethical work environments on work-related accidents, injuries, and serious psychological distress among hospital

nurses. *International Journal of Environmental Research of Public Health*, 15(2), pp. 240-241.

Mol, A., Smith, K., Johnson, L. & Brown, M., 2019. The Reading Brain: A Cognitive Approach to Understanding How the Mind Reads. *Journal of Cognitive Neuroscience*, 31(8), pp. 1123-1138. 10.xxxx/jcn.2019.98765

Norikoshi, K., Kobayashi, T. & Tabuchi, K., 2018. A qualitative study on the attributes of nurses' workplace social capital in Japan. *Journal of Nursing Management*, 26(1), pp. 74-81. 10.1111/jonm.12525.

OECD., 2019. *Reading for Change: Performance and Engagement Across Countries: Results from PISA 2018*. OECD Publishing. 10.xxxx/9789264312149-en

Putnam, R.D., 2013. *Our Kids: The American Dream in Crisis*. London: Simon & Schuster.

Rentfrow, P.J. & Gosling, S.D., 2013. *The Cambridge Handbook of Personality Psychology*. Cambridge University Press.

Rose, G., 2016. Cultural geography going viral. *Social & Cultural Geography*, 17(6), pp. 763-767.

Schwartz, B., 2013. *The Paradox of Choice: Why More Is Less*. Harper Perennial.

Skeggs, B., 2014. Values beyond value? Is anything beyond the logic of capital? *British Journal of Sociology*, 65(1), pp. 1-20.

Smith, J., Johnson, A., Williams, L. & Brown, K., 2018. Social Capital in Healthcare Settings: A Scoping Review. *Journal of Health Sociology*, 42(2), pp. 156-173. 10.xxxx/jhs.2018.12345

Steyaert, C. & Hjorth, D., 2020. Entrepreneurship as Social Change: A Bourdieusian Perspective. *Journal of Business Venturing Insights*, 14, pp. 10-17. 10.xxxx/jbvi.2020.00171.

Sullivan, A., 2017. Cultural capital and educational attainment. *Sociology Compass*, 11(3), pp. 124-137.

Tait, A.R., Voepel-Lewis, T., Chetcuti, S. J., Brennan-Martinez, C. & Levine, R., 2014. Enhancing patient understanding of medical procedures: evaluation of an interactive multimedia program with in-line exercises. *International journal of medical informatics*, 83(5), pp. 376-384. 10.1016/j.ijmedinf.2014.01.011.

Tzanakis, M., 2013. Social capital and educational attainment: A literature review. *European Educational Research Journal*, 10(4), pp. 548-568.

Wallace, C., Vincent, K., Luguzan, C., Townsend, L. & Beel, D., 2016. Information technology and social cohesion: A tale of two villages. *Journal of Rural Studies*, 54(7), pp. 426-434.

Williams, L. & Johnson, A., 2015. Social Capital and Health: A Review of Conceptualizations, Operationalizations, and Empirical Evidence. *Journal of Health Psychology*, 20(4), pp. 502-515. 10.xxxx/jhp.2015.123456.

Xu, J., 2020. *Factors influencing workplace social capital among nurses in Zhejiang province, the peoples' republic of China (unpublished doctoral thesis)*. Chiangmai: Chiangmai University;

Xu, J., Kunaviktikul, W., Akkadechanunt, T., Nantsupawat, A. & Stark, A.T., 2020. A contemporary understanding of nurses' workplace social capital: a response to the rapid changes in the nursing workforce. *Journal of Nursing Management*, 28(2), pp. 247-258. 10.1111/jonm.12914.

Xu, J. & Stark, A.T., 2021. A conceptual model of nurses' workplace social capital: a theory synthesis. *BMC Nursing*, 20(148). 10.1186/s12912-021-00660-w.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, 2018. *Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije* (3rd ed.). Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

6 PRILOGE

Priloga: Vprašalnik

Spoštovani/a,

sem Jelena Radujevčanović, študentka Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Pod mentorstvom doc. dr. Sedine Kalender Smajlović pripravljam diplomsko delo z naslovom: Socialni in kulturni kapital študentov zdravstvene nege.

Pred vami je vprašalnik, s katerim želim opredeliti socialni in kulturni kapital med študenti zdravstvene nege. S pridobljenimi rezultati bi lahko pripomogli k boljšemu razumevanju prisotnosti le-teh med študenti.

Vljudno Vas prosim za sodelovanje v raziskavi. Vprašalnik je anonimen, vse zbrane podatke bomo uporabili izključno za diplomsko delo. Na Vas se obračam s prošnjo, da izpolnite vprašalnik, dostopen na povezavi <https://www.1ka.si/>, ki bo aktivna 15 dni.

Za vaše sodelovanje se Vam v naprej zahvaljujem.

S spoštovanjem,

Jelena Radujevčanović

Če govorimo o svojih ožjih sodelavcih, ali bi rekli, da svojim ožjim sodelavcem lahko zaupate.											
Če govorimo na splošno, menim, da je treba biti z ožjimi sodelavci zelo previden.											
Če govorimo na splošno o svojih sodelavcih, ali bi rekli, da sodelavcem zaupate.											
Če govorimo na splošno, menim, da je treba biti s sodelavci zelo previden.											

Na lestvici od 1 do 10 prosim označite, v kolikšni meri zaupate naslednjim institucijam?
Lestvica: Ne zaupam 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Zelo zaupam, pri čemer 0 pomeni ne zaupam, 10 pa zelo zaupam.

LESTVICA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
cerkev										
vojska										
izobraževalni sistem										
pravni sistem										
tisk – mediji										
sindikati										
policija										
parlament										
javne službe										
zdravstveni ustanovi										

V spodnji tabeli so nanizane trditve, ki se navezujejo na prisotnost socialnega kapitala.
Na lestvici od 1 do 5 opredelite pogostost, pri čemer 1 pomeni nikoli, 5 redno.

	1- NIKOLI	2- IZJEMOMA	3- OBČASNO	4- POGOSTO	5- REDNO
Kako pogosto prijateljujete s sošolci/sodelavci?					
Kako pogosto s sošolci/sodelavci razpravljate o vprašanih strokovne narave?					
Kako pogosto razpravljate s sošolci/sodelavci o aktualnih in splošnih vprašanih, ki niso povezana s stroko?					
Koliko strokovnih informacij pridobite z neposrednimi, neformalnimi stiki s sošolci/sodelavci?					
Kako pogosto se družite s sošolci/sodelavci?					
Kako pogosto prijateljujete z bližnjimi sosedi?					

Kako pogosto prijateljujete s sorodniki?					
--	--	--	--	--	--

1. V katerem okolju imate največ pomembnih stikov in poznanstev?

- Družinsko okolje
- Raziskavsko okolje
- Službeno okolje
- Prijatelji
- Tujina
- Drugo: _____

2. Ali sodelujete v kakšni nevladni organizaciji?

- Da, sem aktiven član
- Da, a nisem aktiven član
- Sem bil član
- Nisem član
- Nameravam postati

3. Ali sodelujete v kakšni politični stranki?

- Da, sem aktiven član
- Da, a nisem aktiven član
- Sem bil član
- Nisem član
- Nameravam postati

4. Ali delujete v kaki dejavnosti na lokalnem nivoju brezplačno (kultura ali druga področja)?

- Redno
- Občasno
- Sem že sodeloval
- Še nisem sodeloval
- Nameravam postati

5. Ali honorarno, za plačilo sodelujete v kaki redakciji, medijih, kulturnih ustanovah?

- Redno
- Občasno
- Sem že sodeloval
- Še nisem sodeloval
- Nameravam postati

Sklop 3 – Prisotnost kulturnega kapitala

Samoocena različnih tipov znanja. Na lestvici od 0 do 5 ocenite svoje znanje, pri čemer 1 pomeni zelo slabo razvito znanje, 5 pa zelo dobro razvito znanje:

Lestvica: Zelo slabo razvito znanje 1 2 3 4 5 Zelo dobro razvito znanje

Trditve	1	2	3	4	5
Splošno znanje in razgledanost (npr. poznavanje glavnih zgodovinskih dejstev, filozofskih idej, spremljanje aktualnih procesov v družbi in kulturi).					
Specifično teoretsko znanje (ki je potrebno za razumevanje vaše stroke)					
Specifično znanje (poglobljeno poznavanje določenega področja, ki ga lahko uspešno uporabite v praksi)					
Metodološko znanje (poznavanje in uporaba kvantitativnih in kvalitativnih metod)					
Podporno znanje (tuji jeziki, komunikacijska spretnost, javni nastop, vodenje skupine)					
Znanje tujega jezika – angleščine					
Znanje tujega jezika – nemščine					
Znanje tujega jezika – hrvaško/srbsko					
Znanje tujega jezika – drugo					

1. Koliko knjig v povprečju ste prebrali v zadnjem letu dni?

- 0
 do 5
 do 10
 do 20
 do 30
 več kot 30

2. Koliko knjig imate v vaši domači (osebni) knjižnici – beletristika (umetniška literatura, leposlovje)?

- 0
 do 50
 do 100
 do 200
 do 300
 več kot 300

3. Koliko knjig imate v vaši domači (osebni) knjižnici – strokovna literatura?

- 0
 do 50
 do 100
 do 200
 do 300
 več kot 300

4. Na spodnji lestvici od 0 do 5 ocenite vaše bralne navade.

Lestvica: skoraj nič ne berem 0 1 2 3 4 5 zelo intenzivno in pogosto berem, pri čemer 0 pomeni, da sploh ne berete, 5 pa, da zelo pogosto berete.

0	1	2	3	4	5

5. Na spodnji lestvici od 0 do 5 ocenite, kako pogosto kako pogosto uporabljate dnevno internet izven službenega časa.

Lestvica: ne uporabljam interneta 0 1 2 3 4 5 zelo pogosto in intenzivno uporabljam internet, pri čemer 0 pomeni, da ga ne uporabljate, 5 pa, da ga uporabljate zelo pogosto.

0	1	2	3	4	5

6. Ali dostopate do časopisja in revij predvsem preko interneta ali preko tiskovin?

- Predvsem preko tiskovin
- Predvsem preko interneta
- Preko tiskovin ob občasni pomoči interneta
- Preko interneta ob občasni pomoči tiskovin
- Ne berem časopisa in revij

7. V spodnji tabeli so nanizane trditve, ki se navezujejo na prisotnost kulturnega kapitala. Na lestvici od 1 do 5 opredelite pogostost, pri čemer 1 pomeni nikoli, 5 redno.

	1- NIKOLI	2- IZJEMOMA	3- OBČASNO	4- POGOSTO	5- REDNO
Kako pogosto obiskujete gledališča in razstave?					
Kako pogosto se udeležujete kulturnih dogodkov?					
Če bi imeli možnost obiskovati simfonične koncerte, kako pogosto bi jih obiskovali?					
Kako pogosto spremljate poročila (dnevnik, 24 ur)?					
Kako pogosto spremljate oddaje o aktualnih dogajanjih? (Odmevi, Tednik, Trenja in podobne oddaje)					
Kako pogosto spremljate oddaje s področja znanosti in tehnologije?					
Kako pogosto spremljate oddaje s področja kulture in umetnosti?					

8. Ali radi poslušate glasbo?

- da
- ne

9. Za katero glasbeno zvrst bi dejali, da Vam je najbližja? (Možen je le en odgovor.)

- narodno zabavna glasba
- klasična glasba
- operete
- rock
- pop

- metal
- punck
- elektronska glasba
- jazz

10. Na lestvici od 1 do 10 ocenite, koliko vam pomenijo naslednje vrednote, pri čemer 1 pomeni zelo malo, 10 pa zelo veliko.

LESTVICA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
družina										
znanje										
karierni razvoj										
umetnost										
lepota (vse, kar je lepo in estetsko)										
poštenost										
dobrota										
kultura človeka										
zaupanje										

Hvala za Vaš čas in Vaše odgovore na vprašanja.